

027
B59

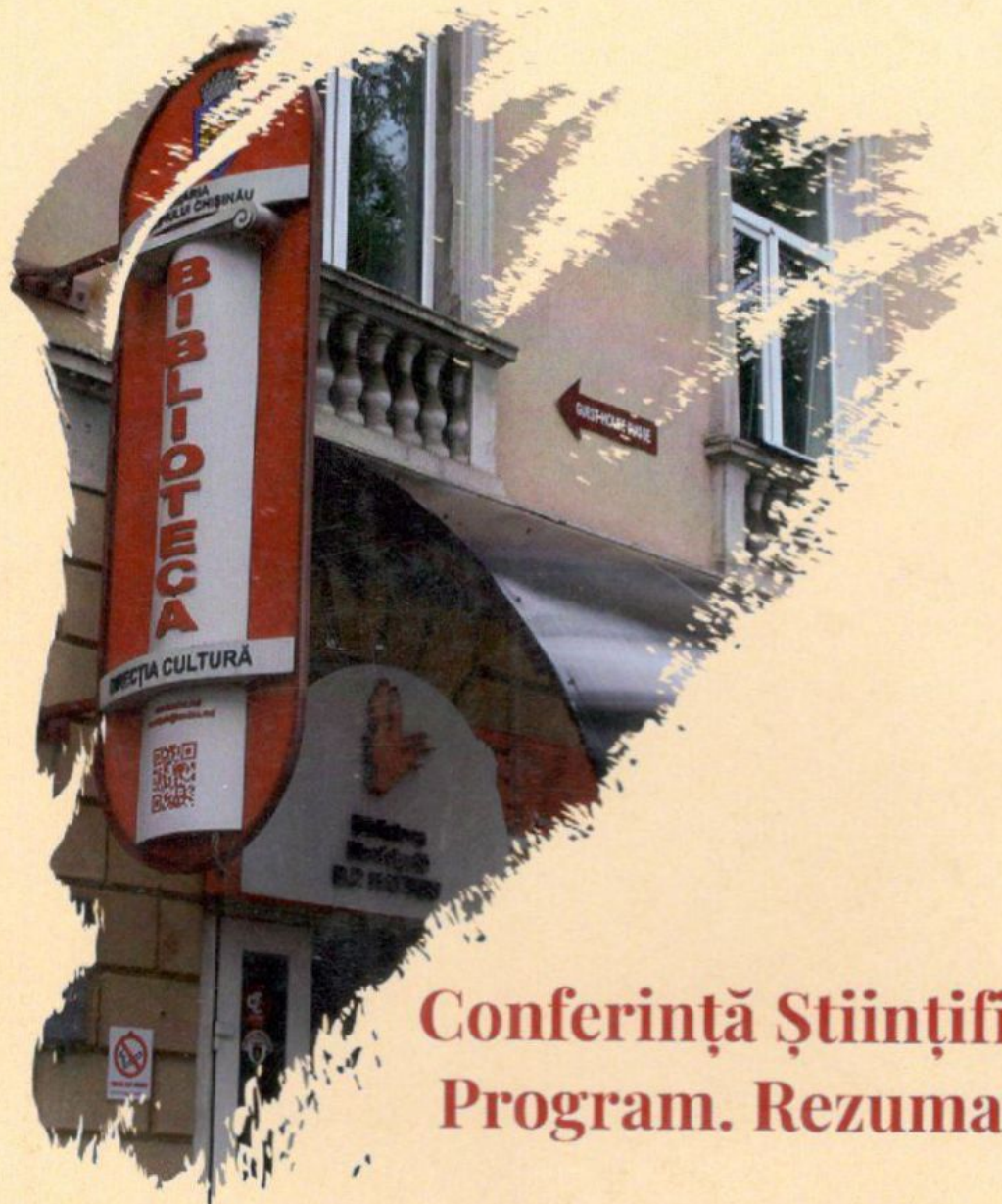

Biblioteca Municipală
B.P. HASDEU

calea ta spre cunoaștere!

BM142 Inspiră, Implică, Împuternicește, Conectează

**Conferință Științifică
Program. Rezumate**

#BM142 INSPIRĂ. IMPLICĂ.
ÎMPUTERNICEȘTE. CONECTEAZĂ

Colecția *Professional*

Colecția *Professional* a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” este instituită în scopul oferirii unor lecturi profesionale esențiale, bazate pe studii și cercetări, pe traduceri din bestseller-uri biblioteconomice ale unor autori notorii, realizate de angajații-cercetători ai BM.

Colecția va include: *Enciclopedii; Dicționare; Glosare; Monografii; Manuale; Ghiduri; Cataloage; Sinteze ale rezultatelor cercetărilor; Materiale ale conferințelor; Suporturi de curs; Culegeri de practici de calitate.*

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a constituit și alte colecții care, la fel, oferă lecturi și descoperiri inteligente și esențiale pentru bibliotecari precum: *Bibliografica, Chișinăuiana, Biblio-Eseu, Exegeze literare, Antologii.*

Biblioteca Municipală
B.P. HASDEU

calea ta spre cunoaștere!

#BM142 INSPIRĂ. IMPLICĂ. ÎMPUTERNICEȘTE. CONECTEAZĂ

**Conferință științifică și conferință poster.
Program. Rezumate**

Chișinău, 19 octombrie 2019

024.5(478-25)(063)(082)=135.8

Echipa de organizare:

Dr. Mariana HARJEVSCHI; dr. conf. Lidia KULIKOVSKI;
Elena BUTUCEL; Tatiana COȘERI; Ludmila PÂNZARI;
Genoveva SCOBIOALĂ; Elena TARAGAN;
Eugenia BUTNARU.

#BM142. Inspiră. Implică. Împuternicește. Conectează : Conferință științifică și conferință poster, Chișinău, 19 oct. 2019 : Program și rezumate / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu” ; echipa de org. : Mariana Harjevschi, Lidia Kulikovski et al. – Chișinău : S. n., 2019. – 68 p. - Col. Professional.

027.022(478-25)(063)

PROGRAM

8.30

Înregistrarea

9.00 – 9.45

Brown bag breakfast „Comunicări poster”

10.00 – 12.30

Conferință Plen

12.30 – 13.00

Pauză / Brown bag Lunch „Comunicări poster”

13.00 – 14.45

Conferință Plen (continuare)

14.15 – 15.00

Încheiere și concluzii

COMUNICĂRI ÎN PLEN

1. Dr. Mariana HARJEVSCHI, director general al BM „B.P. Hasdeu”
Strategia Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”: un start up pentru viitor
2. Dr. conf. Lidia KULIKOVSKI, director adjunct, BM „B.P. Hasdeu”
Biblioteca Hasdeu Inspiră, Implică, Împuternicește, Conectează: Tendințe globale, realizări locale
3. Dr. hab. Elena UNGUREANU, Secția studii și cercetări
Pentru un WEB mai bun și mai echilibrat sau MAREA LEGĂTURĂ tehnologică
4. Dr. hab. Aliona GRATI, Secția activitate editorială
Ce sunt Studiile culturale și care este obiectul lor de cercetare?
5. Diana DROZDOVSCHI, șef sector, Filiala „L. Rebreanu”
Biblioteca – resursă în stimularea curiozității și cunoașterii
6. Vlad POHILĂ, șef, Secția activitate editorială; redactor-șef, revista „BiblioPolis”
Educația pentru carte și lectură pe paginile revistei BiblioPolis
7. Ludmila PÂNZARI, director adjunct, BM „B.P. Hasdeu”
Echipamentul tehnic în rețeaua BM: aspecte pragmatice
8. Elena BUTUCEL, director adjunct, BM „B.P. Hasdeu”
Strategii de promovare a lecturii la BM „B.P. Hasdeu”
9. Dr. hab. Nelly ȚURCAN, Secția studii și cercetări
Biblioteca publică și știința participativă
10. Vitalie RĂILEANU, șef, Filiala „O. Ghibu”; Lucia BUNESCU, profesoară
Cititorul – ființa primitoare a cuvântului din carte
11. Dr. Natalia GOIAN, Secția studii și cercetări; Diana ILIEȘ șef sector, Filiala N. Titulescu
Ergonomia muncii în biblioteca publică
12. Tatiana COȘERI, director adjunct, BM „B.P. Hasdeu”
Introspecție praxicologică în teratehnologie

13. Elena TARAGAN, șef sector, Secția studii și cercetări
Basmul scrierii de basm
14. Natalia ZAVTUR, șef sector, Filiala „Transilvania”
Funcția culturală a bibliotecii la etapa actuală
15. Liliana JUC, șef, Filiala „Târgoviște”
Nimic mai simplu decât o poveste
16. Dumitru CRUDU, Secția studii și cercetări
Leonida Lari între două focuri
17. Viorica MORARU, șef serviciu, Filiala „Ovidius”
Jocuri CuMinți
18. Maria PILCHIN, șef, Biblioteca Centrală
Spațiul Românesc în opera lui Jorge Luis Borges
19. Oxana ANDREEV, șef, Filiala „A. Mickiewicz”
STEAM la Biblioteca „Adam Mickiewicz”
20. Dr. conf. Victoria FONARI, Biblioteca Centrală
*Proza lui E. Hemingway și a lui V. Voiculescu sub lupa
psihanalizei lui J. Lacan*
21. Elena DABIJA, șef, Centrul Academic Internațional
Eminescu
*Amplificarea imaginii comunitare a Centrului Academic
Internațional Eminescu prin proiecte și parteneri*
22. Aliona NOSATÎI, șef, Filiala N. Titulescu
O Provocare transformatoare
23. Ludmila DOGOTARI, șef, Filiala Codru
O echipă făuritoare de vise

REZUMATE

STRATEGIA BIBLIOTECII MUNICIPALE „B.P. HASDEU”: UN START UP PENTRU VIITOR

*Dr. Mariana HARJEVSCHI,
director general al BM „B.P. Hasdeu”*

Biblioteca Municipală a căutat mereu să cultive, să inspire și să provoace curiozitatea chișinăuienilor. Așa credem noi, o echipă de 355 de bibliotecari, că este modul în care formăm generații de chișinăuieni. La cei 583 de ani ai orașului Chișinău, dar și 142 ani de la fondarea bibliotecii, considerăm că o abordare strategică a viitorului Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” este eminentemente necesară. Noul document *STRATEGIA BIBLIOTECII MUNICIPALE „B.P. HASDEU”* setat pentru 2020-2025 reprezintă și expresia ambiției noastre instituționale continue de a fi mai eficienți, mai inovativi, mai creativi față de chișinăuieni, dar și de a asigura continuitate *Planului strategic de dezvoltare pentru perioada 2008–2017*. Acest document vine să ofere o hartă pentru a arăta dimensiunea, dar și complexitatea noii viziuni a instituției noastre, dar este și o busolă pentru a stabili direcția clară pentru implementarea priorităților strategice.

Documentul a fost elaborat printr-un amplu exercițiu participativ. Echipa bibliotecii a fost implicată în cercetarea tendințelor și practicilor inovatoare, maparea activităților comunitare, dar și sinteza statistică a activității bibliotecii ce a furnizat date valoroase atât în cadrul *Colocviilor de vară, ed. 2019*, cât și la rapoartele anuale. Ne-au oferit o perspectivă suplimentară privind stabilirea priorităților comunității pentru prezent și viitor multiplele și valoroasele testimoniale, comentarii de la *Vocea utilizatorului, ed. 2018*. Partenerii și fondatorii au susținut colaborativ *Forumul formatorilor, ed. 2018*, la care am reușit să modelăm prioritățile ce ne pot orienta spre lansarea noilor proiecte, inițiative.

Viziunea strategiei este orientată spre a crea o bibliotecă ce va genera oportunități inovative pentru a fortifica potențialul fiecărui

chișinăuian. Aceasta urmărește centrarea pe câțiva piloni ce vor ghida biblioteca în următorii cinci ani. Prioritar, biblioteca va promova conceptul de învățare pe tot parcursul vieții, dezvoltând o cultură a lecturii, oferind sprijin tuturor chișinăuienilor prin servicii de dezvoltare personală; va contribui la educația chișinăuianului, devenind o resursă de instruire gratuită și înaltă calitate. Prin extinderea accesului la informații și servicii pentru locuitorii orașului Chișinău, biblioteca va direcționa chișinăuieni spre accesul la materiale digitale și va conduce spre modele inovative pentru a îmbunătăți livrarea serviciilor moderne. Consolidarea parteneriatelor și crearea alianțelor cu diferite agenții și grupuri din comunitate vor constitui un suport important în promovarea unei culturi organizaționale inovative.

Reconceptualizarea bibliotecii capitalei, transformând-o într-o veritabilă Bibliotecă Metropolitană, aceasta va deveni o instituție lider național în furnizarea de servicii inovatoare și oportunități de învățare pentru rezidenții de toate vârstele, demonstrând că este locul extraordinar de versatil, bazat pe aprige principii democratice – la fel de vitală ca întotdeauna.

Cuvinte-cheie: strategie, bibliotecă publică, bibliotecă metropolitană, inovații, servicii digitale.

BIBLIOTECA HASDEU *INSPIRĂ, IMPLICĂ,* *ÎMPUTERNICEȘTE, CONECTEAZĂ: TENDINȚE GLOBALE,* REALIZĂRI LOCALE

Dr. Lidia KULIKOVSKI,
director adjunct, BM „B.P. Hasdeu”

Inspiră, Implică, Împuternicește, Conectează – sunt tendințe globale cu roluri active în bibliotecile publice. La Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” tema e familiară.

Programul *Provocarea verii* a Inspirat, a Implicat, a Împuternicit și a Conectat 2900 de copii care timp de șase săptămâni au trecut prin diverse activități de învățare experiențială STEAM. Învățarea experiențială este procesul prin care cunoașterea este creată din experiența directă.

Aristotel spunea: „Lucrurile pe care trebuie să le învățăm înainte să le facem, le învățăm făcându-le”. Experiența poate avea la bază un scenariu sau poate fi arbitrară. *Provocarea verii* a avut un scenariu-concept, a avut curricula-agendă pentru că învățarea prin experiență, pe care și-a propus-o BM a fost o filozofie care cuprindea multe metodologii în care bibliotecarii s-au angajat în mod intenționat cu copiii în experiență directă pentru a crește nivelul cunoștințelor, a dezvolta abilități, a clarifica valori și a dezvolta capacitatea lor de a rezolva conflicte, probleme sau diverse situații cu care se confruntă.

După D. Kolb învățarea experiențială constă dintr-o secvență formată din patru etape care se repetă ciclic – Experiența / Explorarea, Observarea / Reflecția, Conceptualizarea abstractă, Experimentarea activă. Aceasta a fost formula după care s-a desfășurat *Provocarea verii*. Din acest program BM a desprins multe lucruri: că bibliotecarul joacă un rol important în crearea și orchestrarea oportunităților adecvate pentru ca învățarea experiențială să aibă loc; că orchestrarea oportunităților de învățare experiențială în bibliotecă nu este o sarcină ușoară; că nu trebuie să condiționezi nimic, dar să oferi; că învățarea experiențială prin intermediul metodei STEAM nu poate aduce decât beneficii copiilor și bibliotecii.

Când vorbim despre învățarea prin experiență, „implicarea” este cuvântul-cheie. Copilul învață din propria experiență. Când oferim oportunități și provocări – aici cuvântul-cheie este *Inspiră* – le dăm ocazia de a deveni liberi și flexibili în gândirea lor, de a folosi / aplica informațiile / cunoștințele și abilitățile dobândite în situații reale pentru a depăși problemele, a rezolva conflictele și a gestiona diferite situații, noi îi împuternicim. Cuvântul-cheie este și *Împuternicire*. Învățarea prin experiență este baza pentru sistemul educațional al secolului al XXI-lea. Suntem în ritm cu tendințele, suntem în avantaj strategic.

Cuvinte-cheie: Învățare experiențială, etapele învățării prin experiență, teoria lui D. Kolb, concepte globale, tendințe emergente, realizări BM, Programe experiențiale, *Provocarea verii*, rolul bibliotecarului în educația STEAM.

PENTRU UN WEB MAI BUN ȘI MAI ECHITABIL SAU MAREA LEGĂTURĂ TEHNOLOGICĂ

*Dr. hab. Elena UNGUREANU, Academia de Științe a Moldovei,
Biblioteca „B.P. Hasdeu”, Secția studii și cercetări*

Deținător al Premiul Turing (considerat Nobelul în informatică) pentru crearea World Wide Web, a primului browser, a protocoalelor și a algoritmilor care au contribuit la dezvoltarea Internetului, Sir Tim Berners-Lee avea să facă o destăinuire tulburătoare la evenimentul de celebrare a celor trei decenii de WWW. Exprimând mulțumire tuturor celor care cred în cauza nobilă a acestei invenții, autorul ei a manifestat și o mare îngrijorare pentru viitorul Webului.

Webul a fost inițial conceput și dezvoltat în 1989, în cel mai mare laborator de fizică din lume, CERN (Conseil Européen pour la Recherche Nucléaire – Organizația Europeană pentru Cercetare Nucleară), pentru a răspunde cererii de partajare automată a informațiilor între oamenii de știință din universități și institute din întreaga lume. Anume Berners-Lee a conceput, în martie 1989, o structură unificatoare pentru conectarea informațiilor de pe diferite calculatoare, când a pus pe hârtie, într-o schiță desenată, denumită „Managementul informațiilor: o propunere”.

Marele inventator a înțeles necesitatea schimburilor de date și rezultate dintre oamenii de știință și potențialul nerealizat de milioane de calculatoare conectate împreună prin intermediul internetului. Astfel a văzut o oportunitate în a uni hypertextul cu internetul, creând marea rețea internautică – o rețea de conectivitate universală, în care navigăm continuu și unde informația se înmulțește progresiv.

Sarcinile urgente pentru un Web viitor mai bun, mai echilibrat și mai echitabil sunt următoarele:

1. Deoarece Webul este în pericol, este nevoie de o mișcare care să lupte pentru un nou Web.

2. Trebuie redus decalajul digital astfel încât toată lumea să aibă parte de acces liber și nelimitat la informația digitală.

3. Trebuie să se facă totul pentru ca Webul să funcționeze pentru societate.

4. În mișcarea aceasta, trebuie să se întreprindă eforturi mai mari pentru ca mai mulți oameni să participe la dezbaterile despre viitorul Webului.

În acest scop, creatorul Webului a creat o platformă numită SOLID – care își propune să lupte cu centralizarea pe Web, descentralizarea fiind unul din principiile fundamentale ale Webului.

Controlul datelor ar trebui să nu fie prerogativa marilor giganți digitali, precum Facebook, Amazon sau Cambridge Analytica – fiecare cetățean digital ar trebui să dețină controlul în mod individual. Următorul Web e al datelor deschise, altfel spus, al datelor legate între ele, cum spunea Berners-Lee încă în 2006. Așa cum prevedea un mare umanist, Umberto Eco, care sesizase și el puterea și pluri-perspectivismul conceptului care stă la baza WWW: „Hypertextul e o rețea multidimensională în care fiecui punct sau nod se poate lega independent și fără cea mai mică dificultate de orice punct sau nod al altui text”. „Webul așa cum l-am prevăzut încă nu l-am văzut”, spunea Berners-Lee în 2018. Deci urmează să-l (re)construim din nou. Noi toți, utilizatorii, adică toată lumea din rețea. CUM? Prin stabilirea legăturilor a totul cu toate.

Cuvinte-cheie: web. viitorul webului, descentralizare, platforma SOLID, hypertext, conectivitate, Universal.

CE SUNT STUDIILE CULTURALE ȘI CARE ESTE OBIECTUL LOR DE CERCETARE?

*Dr. hab. Aliona GRATI,
Secția activitate editorială*

„Cultura este ceva obișnuit”, postulează Raymond Williams, teoretician englez al culturii și literaturii, sau „Cultura nu este decât ansamblul poveștilor pe care ni le spunem despre noi înșine”, adaugă Clifford Geertz, antropolog și sociolog american, în sensul că aceasta se regăsește în fiecare aspect de zi cu zi. Aceste enunțuri definesc într-un fel accesibil obiectul de cercetare al unei discipline relativ noi, cu originea în Marea Britanie și SUA, intrată în circuitul academic cu denumirea de „studii culturale”. Comunicarea aceasta va aborda subiectul studiilor culturale, al domeniului lor de preo-

cupare și al rezultatelor obținute de reprezentanții ei în plan internațional.

Cuvinte-cheie: studii culturale, obiect de studiu, cultura cotidiană, interdisciplinaritate.

BIBLIOTECA – RESURSĂ ÎN STIMULAREA CURIOZITĂȚII ȘI CUNOAȘTERII

*Diana DROZDOVSCHI,
șef sector, Filiala „L. Rebreanu”*

Epoca în care biblioteca interacționa pasiv cu utilizatorii, doar prin împrumut de cărți, a apus. Astăzi ne bucurăm de interacțiune dinamică prin cele mai diverse forme, una din ele fiind atelierele, care presupun simularea unei experiențe, explicată ulterior teoretic.

Provocarea verii a fost ocazia de a lucra preponderent în această formă, pentru a ieși din paradigma învățării „școlărești”. *Atelierele de științe ale naturii* s-au petrecut explorând fenomene, plante și viețuitoare. Am prezentat instrumentele de cercetare – lupa, microscopul, telescopul, binoclul, privind materiale de probă. Au urmat ateliere în natură, urmărind frunzele și scoarța copacilor, insecte, viermișori, păsări în habitatul natural, ghidați de ornitologul Silvia Ursul. La *atelierele de grădinarit* am observat semințele și am sădit cu copiii plante de cameră. La *atelierul de testare a simțurilor* am descoperit plantele aromatice, mirosul diferitor lichide, fructe, condimente și s-au testat diferite gusturi.

Atelierele de fizică și chimie s-au materializat prin experimente (crearea slimeului, săpunului, reacții dintre oțet și bicarbonat sodic, proprietățile lichidelor, densitatea și dizolvarea substanțelor, testarea magnetismului etc.) Am reciclat obiecte, observând cum se propagă sunetul (jocul cu sfoara și cutiile de conserve), ne-am jucat cu seturile *Descoperă Energia vântului*, *Laboratorul de cosmetice*, *Insula vulcanilor*, *Chimia distractivă*, unde copiii au creat din polimeri, bombe vulcanice și săpunuri în figurine, au asamblat un mecanism activat cu energia eoliană. Am realizat un experiment fizic multicolor cu apă, culori și șervețele, formând un adevărat curcubeu. *La ateliere de istorie, geografie și cultură* am avut hărți, globuri, monede

și bancnote, drapele, rețete tradiționale, jocuri de societate și multă plăcere a descoperirilor. Jocurile de rol au simulat scene din viața lui Ștefan cel Mare și a altor personalități de vază. Așa am stârnit curiozitatea de a cunoaște alte culturi și de a deschide cărțile de știință.

Ateliere de viață practică vizează activități de gătit, unde copiii au creat propriile rețete și au gustat din porția de sănătate și relaxare. La *Atelierul brutarului* am împletit colaci, crăciunei, hulubași și produse din aluat, unele fiind apoi uscate și colorate.

La final, feedback-ul a fost pe măsură, cu rezultate frumoase și implicare maximă.

Cuvinte-cheie: biblioteca dinamică, simulare, experimente, ateliere de fizică și chimie, ateliere de științele naturii, ateliere de viață practică, ateliere de testare a simțurilor, ateliere de istorie, geografie și cultură, învățare experiențială.

ECHIPAMENTUL TEHNIC ÎN REȚEAUA BM: ASPECTE PRAGMATICE

*Ludmila PÂNZARI,
director adjunct, BM „B.P. Hasdeu”*

Este greu de negat faptul că calculatoarele au jucat un rol important în societatea modernă. Calculatoarele din biblioteci aduc multiple beneficii atât pentru utilizatori, cât și pentru bibliotecari

și servesc drept bază pentru automatizarea proceselor tradiționale de bibliotecă, ca un ajutor eficient în căutarea în catalogul electronic și baze de date online, achiziții de carte, înregistrarea utilizatorului, circulația documentelor, managementul personalului, publicarea și partajarea informației, gestionarea și promovarea activității, livrarea informațiilor, utilizând multiple forme de asistență informațională, instruirea personalului și a utilizatorilor etc.

Comunicarea abordează subiectul de dotare a bibliotecii cu echipament tehnic, aspecte legate de tipologie, serviciile asigurate și facilitarea activității bibliotecarului.

Cuvinte-cheie: echipament tehnic, calculatoare, servicii electronice, automatizarea proceselor de bibliotecă, bibliotecari, personal IT.

EDUCAȚIA PENTRU CARTE ȘI LECTURĂ ÎN REVISTA *BIBLIOPOLIS*

Vlad POHILĂ,
șef, Secția activitate editorială,
redactor-șef, revista „BiblioPolis”

De la chiar lansarea sa, revista *BiblioPolis* și-a propus mai multe obiective prioritare, inclusiv: informarea cititorilor despre activitatea curentă a filialelor Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”; promovarea experienței avansate, eficiente ce se înregistrează în munca bibliotecarilor; familiarizarea beneficiarilor cu performanțele și inovațiile din domeniul bibliologic; culturalizarea lor prin publicarea de articole, studii, consemnări vizând sferele literar-artistice autohtonă și universală etc.

Un obiectiv central l-a constituit și educarea pentru carte și lectură, ca un suport deosebit de important pentru bunul mers al lucrurilor în activitatea bibliotecilor, respectiv, a bibliotecarilor; pentru un dialog eficient între bibliotecari și utilizatori. După 17 ani de editare a revistei, constatăm că în *BiblioPolis* nu au fost rubrici speciale ce ar face dovadă a unei promovări speciale a ideii de educație prin carte și lectură. În schimb, această idee a fost una călăuzitoare în numeroase alte publicații, risipite, de-a lungul anilor, la cele mai diverse generice și rubrici. E un lucru, în fond, explicabil, dacă pornim de la premisa că în viața bibliotecii, în activitatea bibliotecarilor, totul începe și continuă prin cultivarea obișnuinței, a necesității, apoi și a pasiunii de a lectura.

Cuvinte-cheie: educația pentru lectură, educația pentru carte, revista *BiblioPolis*, rubrici, culturalizare, dialog.

STRATEGII DE PROMOVARE A LECTURII LA BIBLIOTECA MUNICIPALĂ

*Elena BUTUCEL,
director adjunct, BM „B.P. Hasdeu”*

Lectura este un act de mare complexitate ce presupune nu doar textul, contextul și cititorul, dar și interacțiunea armonioasă dintre aceștia. Obiectivul strategic al Bibliotecii din toate timpurile îl constituie accesul la lectură și procesul de promovare a actului lecturii.

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a experimentat și implementat multiple strategii care dezvoltă abilități de lectură, orientează spre lecturi de calitate, ajută la formarea personală și intelectuală. BM a aplicat variate forme și tehnici interactive și inovative de promovare a lecturii prin campanii, proiecte, programe, concursuri, menite să atragă cititorul. Drept practici de excepție și cu impact major pot fi enumerate următoarele programe și activități devenite tradiționale: *Chișinăul citește; Bătălia cărților; Să reauzim povestea; Lecturi Eminesciene, Pușkiniene, Ovidiene etc., Biblioteca te provoacă la lectură!*; dezbateri, ore de lectură, întâlniri cu scriitorii, recenzii, impresii de lectură și altele.

Evident, că biblioteca își dezvoltă tipurile și formele de activități, urmărind pulsul lecturii prin diferite sondaje, care sunt suportul de determinare a căilor de dezvoltare a procesului de lectură conform necesităților și preferințelor utilizatorilor, pentru a le oferi lecturi de calitate. Astfel, Biblioteca Municipală continuă să promoveze lectura prin: *Cenacluri și Cluburi de lectură; Cartea la pachet; Cafenea literară, Pledoarie literară; Box la Bibliotecă; Ring intelectual; Cititorul recomandă; Turnirul lecturii etc.* Deoarece actul lecturii contribuie activ și real la dezvoltarea societății pe termen lung, acesta are loc prin educație și încurajarea lecturii.

În procesul formării personalității umane, lectura rămâne a fi și în era tehnologiilor avansate un exercițiu de cultură și sănătate spirituală. Iată de ce studierea intereselor, motivației, opțiunilor de lectură ale utilizatorilor reprezintă în continuare obiectivul strategic al echipei Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”.

Cuvinte-cheie: programe de lectură, actul lecturii colective, strategii de promovare, preferințele utilizatorilor, tipuri și forme de activități.

BIBLIOTECA PUBLICĂ ȘI ȘTIINȚA PARTICIPATIVĂ

*Dr. hab. Nelly ȚURCAN,
Secția studii și cercetări*

Știința participativă (știința cetățenilor) este un element al Științei Deschise și unul dintre fluxurile-cheie pentru consolidarea dialogului între știință și societate. În mod formal, știința cetățenilor se referă la implicarea publicului general în activitățile de cercetare științifică atunci când cetățenii contribuie activ la știință cu efortul lor intelectual sau cu instrumentele și resursele lor. În prezent, pentru susținerea și promovarea științei participative, bibliotecile devin hub-uri și pot susține inițiative pentru o știință a cetățenilor viabilă, operațională, precum și pentru rezultate durabile.

Proiectele bibliotecilor privind știința participativă contribuie prin rezultate interesante la consolidarea dialogului între știință și societate, dar, totodată, sunt o provocare pentru procesele academice actuale. Comunitățile de cercetare și bibliotecile publice au deja toate oportunitățile pentru a sprijini știința cetățenilor. Cu toate acestea, eficacitatea acestui sprijin depinde de măsura în care astfel de comunități se implică în activitățile științifice ale cetățenilor. O mai bună înțelegere a beneficiilor, resurselor și abilităților necesare, ar încuraja bibliotecile să se implice plenar în susținerea științei participative.

Rolul pe care îl pot avea bibliotecile trebuie să fie reflectat în foile de parcurs privind știința deschisă, care ar include educația și instruirea cetățenilor privind știința deschisă și știința participativă. De asemenea, rolul bibliotecilor care doresc să sprijine sau să se angajeze în știința cetățenilor ar putea include contribuții la dezvoltarea abilităților specifice; construirea și întreținerea colecțiilor de protocoale, formularelor de date și materialelor educaționale; contribuția la crearea de date FAIR; participarea la recrutare și ajutorarea voluntarilor să participe la proiecte; participarea

la activități de marketing; activități de advocacy, dezvoltarea sau implementarea unui set de instrumente pentru proiecte privind știința participativă.

Cuvinte-cheie: știința participativă, știința deschisă, educația pentru știința deschisă, știința cetățenilor, beneficiile științei deschise, abilități de susținere a științei participative.

CITITORUL – FIINȚA PRIMITIVĂ A CUVÂNTULUI DIN CARTE

Vitalie RĂILEANU,
șef, Filiala „Onisifor Ghibu”;
Lucia BUNESCU, profesoară

Limbajul scrisului seduce dar poate și răni, există însă avantajul alegerii. Unii caută textul plin de delicatețe, măiestrie, inteligență, alții se înghesuie spre cel ce e în afara poeticului, al magicului, e înlocuit cu cel al simplului joc de cuvinte, al stereotipurilor impuse de modesta cultură a cititorului.

Dar cine ne garantează că la o relectură textul produce aceeași impresie? Intervine plăcerea ca principiu critic, cum se afirmă? Cei mai mulți spun *da*, alții *ezită*. Chiar și în teoria textului, cea mai bine gândită și construită, pot apărea elemente imprevizibile. Același Roland Barthes susține că deși „teoria textului a definit cu precizie semnificația ca spațiu al desfătării”, unele criterii par a fi refutate, se simte nevoia ca teoria să-și deplaseze centrul de greutate și unde textul, prins bine în chingile inițiale, trebuie să se întoarcă la adevăr și la morală. Abia atunci s-ar ajunge la *estetica plăcerii textuale*.

Stilul scriitorului pune sau nu în valoare însuși textul, de unde creșterea sau descreșterea consistenței lui, de unde plăcerea lecturii sau apariția plictisului. Ce se mai întâmplă când se citește? Apar reacții la mișcările limbajului, apare atenția accentuată la întâlnirea cu paradigmele care produc sensul și substanța, apare bucuria produsă de textul frumos frazat, lizibil și captivant.

Cuvinte-cheie: lectura, publicul cititor, plăcerea lecturii, teoria textului, adevăr, morală, estetica plăcerii textului, relația cititorului cu textul.

ERGONOMIA MUNCII ÎN BIBLIOTECA PUBLICĂ

Dr. conf. Natalia GOIAN,

Secția studii și cercetări,

Diana ILIEȘ,

șef sector, Filiala N. Titulescu

Ergonomia este prezentată ca un domeniu științific, care sintetizează interdisciplinar cunoștințele și metodele unui grup de discipline științifice socio-umane, exacte și tehnice, dintre care pot fi enumerate sociologia, psihologia și pedagogia, igiena și fiziologia, biologia și ecologia, organizarea și economia, diferite științe tehnice, cibernetică și matematica. La dezvoltarea ei pot contribui toate științele, care, într-un aspect sau altul, studiază componentele muncii sau însăși munca.

Ionel Enache în lucrarea *Ergonomia în structurile infodocumentare*, concepe ergonomia ca știință interdisciplinară, iar obiectul de studiu al ergonomiei îl constituie „organizarea activității umane în procesul muncii prin optimizarea relației din sistemul om-mașină-mediul”.

Analizând lucrările publicate până în prezent, am constatat insuficiente cercetările privind ergonomia în relații cu noile tehnologii informaționale în bibliotecile din R. Moldova, iar în lucrările marcate sunt unele aspecte ale problemei care nu ne preocupă în totalitate. Printre acestea pot fi evidențiate: organizarea locului de muncă la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”; impactul tehnologiilor informaționale; optimizarea proiectării constructive a locurilor de muncă prin îmbunătățirea securității muncii; ameliorarea factorilor de ambianță fizică; reducerea efectelor negative datorate monotoniei muncii; diminuarea solicitărilor fizice și nervoase.

Cuvinte-cheie: ergonomia muncii, relația cu tehnologia, optimizarea locurilor de muncă, îmbunătățirea securității muncii, componentele muncii, factori de ambianță.

INTROSPECȚIE PRAXIOLOGICĂ ÎN TEROTEHNOLOGIE

*Tatiana COȘERI, director adjunct,
Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”*

Terotehнологia vizează un proces tehnologic continuu de la proiectarea / planificarea, selectarea, instalarea / aplicarea, întreținerea bunurilor necesare până la scoaterea din funcțiune. Experiențele practice caracterizează terotehнологia cu valențe multiple: aprovizionare, întreținere, logistică. Neînțelegerea sa s-a dovedit a fi motivul esențial al subreprezentării în discuțiile teoretice și în aplicațiile practice. Articolul sintetizează necesitatea, rolul componentelor terotehnologiei ca o combinație de management și inginerie prin prisma fiabilității și calității.

Cuvinte-cheie: managementul întreținerii, mentenanță, fiabilitate, logistică, terotehnologie, calitate, active materiale, ergonomie.

BASMUL SCRIERII DE BASM...

*Elena TARAGAN,
șef sector, Secția studii și cercetări*

Nu există nimic mai frumos, mai vrednic de preocuparea noastră, mai „cu foloase” cum spun cărturarii, decât să-l înveți pe copil să citească. Și mai frumos și mai vrednic este să-l faci să dobândească dragoste de carte, să-i inspire pasiunea pentru citit. Acesta nu este un lucru nou, e știut de toată lumea și aprobat aproape în unanimitate. Cărțile l-au salvat literalmente pe om de pericole ale societății urbane, l-au făcut să uite plictiseala și lenea, a transformat nepăsarea acestuia într-un angajament social și personal plener. Și atunci, ce putem zice de o altă cauză, și mai vrednică poate, care o succedă pe aceea a „învățării și îndrăgirii cititului”? Ce putem spune de cauza învățării „a scrie”? De această dată, copilul devine un mic creator, un mic imitator al puterii, divine înarmat cu puterea de a „da naștere” sau „moarte” anumitor personaje, de a hotărî învingătorii și perdanții, de a da curs unor acțiuni, de a gândi viața în toată complexitatea ei. Asta am încercat noi să facem în câteva luni de vară la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”. Unii poate ne-au văzut

drept niște Don Quijote. Doar, așa se spune, că la ora actuală copiii stau numai pe tablete, – adio carte, din vreme străveche... Copiii nu mai citesc, darămite să scrie! Ei bine, acesta este unul dintre miturile (unul poate dintre cele mai celebre astăzi) pe care activitatea noastră din aceste două luni de vară l-a demolat! Univers imaginar bogat, creativitate la cote maxime, vocabular divers, ingeniozitate – sunt dovada incontestabilă a faptului că acești copii prinși în hora noastră au în spate lecturi, imense aproape, și știu să facă uz de tot ceea ce au învățat în urma lor.

În cadrul acestei comunicări, intenționez să vă vorbesc despre următoarele:

Cum am lucrat cu acești copii? – Procesul.

Ce-am învățat eu de la ei și nu numai ei de la mine?

Ce „comportament de scriitor” manifestă copiii? Cât sunt de flexibili și cât de mult acceptă sugestii? Sunt mai dictatoriali, mai stăpâni pe textul lor?

O vară care a însemnat creație, disciplină, concentrare și joc.

Exemple de subiecte...

Două luni în care am trăit pasiunea cititului pe care vrem să o transmitem mai departe...

Cuvinte-cheie: scriere basme, procesul scrierii, comportament de scriitor, creație, disciplină, joc, pasiunea cititului.

FUNCȚIA CULTURALĂ A BIBLIOTECII LA ETAPA ACTUALĂ

*Natalia ZAVTUR,
șef sector, Filiala „Transilvania”*

Din perspectiva accepțiunii generale a culturii (totalitate a valorilor materiale și spirituale create de omenire), funcția culturală a bibliotecii presupune promovarea valorii Omului și a creației umane, reflectate în resursele documentare. Așa a fost percepută latura culturală a bibliotecii întotdeauna, doar că accentele s-au distribuit diferit de la o etapă la alta a dezvoltării civilizației și culturii. Astăzi, se impune nevoia de cultură în integritate, având la bază raționamentele: eliminarea contradicției dintre înălțimile dominante ale

progresului tehnico-științific și reticența dezvoltării spirituale a societății, reconsiderarea importanței ființei umane, necesitatea sporită de cultură a calității în toate domeniile vieții, internaționalizarea culturii.

Bibliotecilor le revine rolul de lideri culturali, având ca surse de putere incontestabile resursele informaționale de valoare, tradiția culturală, personal format în vederea atașamentului la valorile spirituale, comunicarea pe viu, permanentă cu publicul larg etc.

Expansiunea funcției culturale a bibliotecii nu poate fi atinsă decât atribuindu-i caracter atotcuprinzător vizavi de instituirea culturii informației, culturii tehnologiei, culturii serviciilor, culturii comunicării, culturii spațiilor etc. Experiența demonstrează în fapt o asemenea tendință, bazată pe spiritul combativ al bibliotecarilor.

În contextul celor menționate, se cere interpretarea adecvată a funcției cultural-educative a bibliotecii, delimitată ca de sine stătătoare în biblioteconomie. La suprafață ea se identifică cu activitățile culturale propriu-zise. În profunzime, ea interpătrunde toate celelalte funcții, atribuții, manifestări, orientându-le valoric.

Cuvinte-cheie: funcția culturală, expansiunea funcției culturale, spiritual combativ al bibliotecii, biblioteca – lider cultural, accepțiunea generală a culturii, cultura în integritate.

NIMIC MAI SIMPLU DECÂT... O POVESTE

Liliana JUC,
șef, Filiala „Târgoviște”

Din ideea de a aduce povestea în casa fiecărui copil a rezultat un mare proiect – *Povestea de seară pe Facebook*. Spațiul Copii este transformat în fiecare lună în studio de filmare a poveștilor teatralizate. Am format și echipa de lucru: regia de sunete, asistent platou, decorator și operator, regizor și narator. Este un joc, doar că e unul rezultativ, cu produse majore, ne unim forțele în crearea unui *frumos altceva*, unde obișnuitul cedează locul neobișnuitului. Elementele de decor sunt confecționate de noi, bibliotecarii pasionați. Păpușile de deget, păpușile de mână constituie un mare arsenal de artefacte, astfel, îl punem și mai mult în valoare. Poveștile prind via-

ță în acest studio improvizat în incinta bibliotecii și în fiecare zi de marți, la opt seara, pe pagina de Facebook a instituției apare câte un nou filmuleț.

S-a întors Povestea de seară – zic unii părinți! Frumoasă idee, ne încurajează alții. E tocmai potrivită pentru timpul nostru, spun mulți. Am vrea să vorbim despre povestea de seară? De unde v-a venit ideea? Cine este inițiatorul ei? Cum faceți? Ce povești alegeți pentru a fi narate? Câte povești aveți de acum montate / filmate? – acestea erau întrebările reporterilor. Atenția sporită a televiziunilor este cel mai grăitor impact al acestui proiect. Am înțeles că facem *ceva* diferit nu numai după reacțiile vizitatorilor paginii de Facebook, a părinților care-și exprimau uimirea dar și mulțumirea atunci când veneau la bibliotecă, dar și după interesul pe care l-am provocat în mass-media.

Selectăm povești scurte, dar cu mesaj profund, povești cu tâlc, care excelează prin povețe și sunt interesante atât pentru cei mici, cât și pentru adulți. Acest serviciu ne face să ajungem și mai repede la inima cititorului și să demonstrăm că arta povestirii este indispensabilă chiar și în era tehnologizării.

Povestea de seară pe Facebook, devenit cel mai solicitat serviciu WEB, reprezintă un brand al Bibliotecii „Târgoviște”!

Cuvinte-cheie: povestea de seară pe FB, serviciu online, serviciu web, povestea în fiecare casă, biblioteca-studio, selecția poveștilor, impactul artei povestirii.

LEONIDA LARI ÎNTRE DOUĂ FOCURI

Dumitru CRUDU,
Secția studii și cercetări

Diferențele dintre Eugen Cioclea și Valeri Klimenko sunt uriașe. Aparent, între cei doi cetățeni ai Republicii Moldova nu există vreun numitor comun. Căci, ce ar putea să-l lege pe un poet care a înnoit la sfârșitul anilor optzeci poezia basarabeană de un politician care nu face nimic altceva decât să ațâțe în permanență ura interetnică din țara noastră? Și totuși, există o asemănare: atitudinea față de Leonida Lari. În rest, între cei doi sunt numai și numai deosebiri.

Diferențe foarte mari sunt și între politicianul neocomunist Valentin Krîlov și marele critic literar român Nicolae Manolescu. Dar există și ceva care-i apropie și ceea ce-i apropie este că cei doi nu o înghițeau pe poeta Leonida Lari, din cu totul alte motive.

Acum când poeta nu mai e în viață, biografia acesteia poate fi privită în întregul ei, cum zicea undeva criticul literar Aliona Grati.

Acum, când poeta nu mai e în viață, ar trebui să separăm mitul fabricat de kaghebiști de adevărata imagine a Leonidei Lari și ar mai trebui să vedem oare ce cântăresc mai greu: greșelile pe care le-a făcut sau actele de disidență din perioada sovietică? Poezia ei patriotică scrisă la sfârșitul anilor optzeci tot ar trebui privită ca o expresie a unei revolte antisovietice decât ca o piatră pe care poeta și-a legat-o de gât.

De aceea, nu pot să-i dau dreptate nici lui Nicolae Manolescu, dar nici lui Valentin Krîlov. Pentru că i-am citit poezia neomodernistă a Leonidei Lari din primele ei trei cărți și am văzut-o cu ochii mei cum spărsese o paradă militară sovietică într-o vreme în care nimeni nu credea că imperiul se va destrăma. Or, asemenea lucruri nu le poți trece cu vederea. Chiar și dacă ești un înfocat promotor al modernismului sau postmodernismului.

Cuvinte-cheie: Leonida Lari, disidență, adevărata imagine a Leonidei Lari, poezia patriotică, poezia neomodernistă, revoltă anti-sovietică.

JOCURI CUMINȚI

Viorica MORARU,
șef serviciu, Filiala „Ovidius”

Serviciul modern de bibliotecă *Jocuri CuMînți*, prestat la Filiala „Ovidius”, este dedicat copiilor de toate vârstele. Serviciul contribuie la dezvoltarea abilităților sociale ale copiilor și construirea încrederii în sine în timp ce interacționează cu alte persoane, prin intermediul jocurilor de societate.

Cu *Roata Norocului*, *Hotel Tycoon*, *Jenga*, *Twister*, *Energia electrică* și altele vacanțele copiilor au prins ritm, unul distractiv-interactiv. Aici s-au legat prietenii și parteneriate dintre jucători de vâr-

ste diferite, căci aceasta e menirea jocurilor intelectuale, să creeze o atmosferă de colaborare și cooperare între generații și să dezvolte aptitudini și atitudini în fiecare mișcare pe ringul jocului.

Jucătorii ovidieni nu știu de șifală și-și dau întâlnire în fiecare vacanță la bibliotecă, cumiți de fire și cu minți luminate de noi strategii în arta jocurilor, bine ghidați de micii voluntari, frații Grigore și Alexandru Ciobanu, care știu a încuraja noi veniții, dar și a crea competiții.

Serviciul *Jocuri CuMinți* la Biblioteca „Ovidius” este fundamentat pe prietenie, ambiție și bucuria părinților de a-și regăsi copiii încadrați în activități utile.

Cuvinte-cheie: Jocuri CuMinți, jocuri de societate, jocuri intelectuale, serviciu, Biblioteca „Ovidius”, copii, colaborare.

SPAȚIUL ROMÂNESC ÎN OPERA LUI JORGE LUIS BORGES

*Drd. Maria PILCHIN,
șef, Biblioteca Centrală*

Ne-am propus să identificăm în opera poezilor basarabeni referințele directe la scriitorul Jorge Luis Borges și la opera acestuia. Este vorba de poezii: Eugen Cioclea, Grigore Chiper, Vasile Gârneț, Valeria Grosu, Emilian Galaicu-Păun, Virgil Butnaru ș.a. Aceasta presupune o apropiere comparatistă de un autor. Metoda oferă cercetătorului posibilitatea să descopere un text prin altul, să înțeleagă un autor prin alt proiect auctorial. Actualitatea acestui demers constă în faptul că am pus în valoare un corpus de texte din literatura basarabeană, aliniindu-le unei valori universale, cum este considerat unanim argentinianul J. L. Borges. Elucidăm prin acest demers un caz specific de receptare literară și anume felul în care este „lecturat” un autor de către alți autori, semnalele acestei receptări fiind înregistrate în textele celor din urmă. Nivelul metatextual este și el prezent aici, așa cum un poem scris după ce este citit un alt poem sau o altă narațiune borgesiană, un alt text, se comportă ca un metatext, indiferent de codurile și rigorile semantice pe care le are. Desigur, nu este exclusă și dimensiunea filosofică și alte semne emantate de polifonia creației literare în care apar intertexte și teme

borgesiene sau însăși trimiterea la Borges. Între textele borgesiene și cele basarabene care le-au „receptat” pe primele există un „écart estetic” proxim atât în sens diacronic, cât și în cel al unei latinități comune. În cazul acestui tip de receptare este vorba mai mult decât de o lectură specializată, este vorba de o lectură creativă, productivă, adică cea care produce un alt text. Autorul-cititor devine un interpret al altui autor (Borges), cap de serie al autorilor-cititori și al întregii estetici postmoderniste a intertextualității ca *facere* literară.

Cuvinte-cheie: J.L. Borges, poezia basarabeană, receptare, poetică comparată, intertext borgesian, postmodernism.

STEAM LA BIBLIOTECA „ADAM MICKIEWICZ”

*Oxana ANDREEV,
șef, Filiala „Adam Mickiewicz”*

În ritm cu timpul, cu tendințele, cu aspirația noastră de a inova și diversifica oferta pentru utilizatorii noștri, Biblioteca de cultură și literatură polonă „A. Mickiewicz” a implementat un nou serviciu – SCIENCE LAB, un serviciu foarte solicitat și îndrăgit. Grupul-țintă al acestui serviciu sunt copii cu vârsta cuprinsă între 7-14 ani.

Direcția STEM este megapopulară, iar SCIENCE LAB e instrumentul prin care se promovează educația nonformală și experiențială drept componentă esențială a educației pe întreg parcursul vieții, practicând metode de învățare care pot contribui la creșterea calității proiectelor și activităților de și pentru utilizatori, îndeosebi, cei tineri.

În cadrul Laboratorului se produc bibliotecarii cu experiență în astfel de metode de învățare și implicate activă în servicii comunitare, care au capacitate de diseminare și lucru în rețea și care aplică cu succes cunoștințele STEM, promovându-le drept componentă esențială a educației, aducând, totodată în atenție metode experiențiale de învățare care plac mai mult publicului.

Pentru că cererea de competențe STEM este în creștere, noi, bibliotecarii, trebuie să venim cu oferte atrăgătoare pentru utilizatorii noștri, iar serviciul SCIENCE LAB este tocmai una dintre ele și vine în ajutor copiilor și adolescenților, care sunt foarte tentați

să obțină aceste competențe. Suntem convinși că utilizatorii acestui serviciu vor deveni oameni de succes și competitivi, își vor găsi cu ușurință locul lor în viață, vor deveni inovatori, oameni de știință și lideri ai sferei ingineresti, artiști, iar mâine, poate, vor rezolva problemele urgente pentru omenire!

În cadrul lui, încercăm să le dezvoltăm interesul pentru studierea lumii înconjurătoare, îi familiarizăm cu noțiuni primare din diverse domenii științifice, le formăm competențe de cercetare, le dezvoltăm gândirea, logica, stimulăm creativitatea. Astfel ei îmbină armonios știința, educația nonformală și distracția.

Cuvinte-cheie: STEAM, cunoștințe, competențe, ScienceLab, serviciu nou, copii, adolescenți, inovare activitate, diversificare, metode experiențiale, oferte atrăgătoare, știință.

PROZA LUI E. HEMINGWAY ȘI A LUI V. VOICULESCU SUB LUPA PSIHANALIZEI LUI J. LACAN

*Dr. conf. Victoria FONARI,
Biblioteca Centrală*

Determinați de literatura comparată vom investiga acele teste artistice ale lui Vasile Voiculescu și Ernest Hemingway ce împletesc realitatea și imaginația în plasa sa de pescari ai scrisului. Deși îmi asum o anumită responsabilitate de a reveni la interpretarea mult cunoscutelor texte *Pescarul Amin* de V. Voiculescu și *Bătrânul și marea* de E. Hemingway, sper să găsesc peștele meu interpretativ. Pentru ca interpretarea mea să depășească sferile obsesive, pârghiile găsite vor scoate la lumină cum inconștientul lucrează în favoarea propriei descoperiri, a dezvăluirii identității și a conexiunii dintre arhetip și ritual – ca expresie a regăsirii.

Cuvinte-cheie: texte artistice, investigație, Vasile Voiculescu, *Pescarul Amin*, Ernest Hemingway, *Bătrânul și marea*, arhetip, ritual, interpretarea textelor.

AMPLIFICAREA IMAGINII COMUNITARE A CENTRULUI ACADEMIC INTERNAȚIONAL EMINESCU PRIN PROIECTE ȘI PARTENERI

Elena DABIJA,
șef, CAIE

Pentru echipa Centrului Academic Internațional Eminescu (CAIE) interacțiunea bibliotecă-parteneri este o facilitare avantajoasă, axată pe notorietate și credibilitate, schimb de experiențe, servicii de calitate oferite membrilor comunității, promovarea valorilor culturale și a imaginii.

Tony Dorset scrie: „Pentru a avea succes trebuie să găsești ceva de care să te agăți, ceva care să te motiveze, care să te inspire.” În acest context, echipa CAIE are parteneri receptivi, fideli și de încredere.

Partenerii sunt de nivel local, dar și internațional. Rolul colaborării și a proiectelor are impact bilateral: valorificarea și promovarea patrimoniului cultural, în special eminescian, promovarea personalităților și talentelor, transformarea bibliotecii în instituție cu o imagine amplificată în comunitate și peste hotare.

Reușite de amploare ale parteneriatului CAIE au fost realizarea proiectelor: *Amenajarea complexă a teritoriului adiacent Centrului Academic Internațional Eminescu – spațiu urban și Instalarea bustului Mihai Eminescu*, autor Romi Adam (Alba Iulia), *Galeria de Artă Eminescu*, *Proiectul „ARC muzical-istoric”*, *Concursul Internațional de recitare din lirica eminesciană „La Putna” ș. a.*

Cuvinte-cheie: CAIE, parteneri locali, parteneri internaționali, proiecte, Galeria de Arte Eminescu, ARC muzical, amenajarea teritoriului adiacent, imaginea socială a CAIE.

O PROVOCARE TRANSFORMATOARE

Aliona NOSATÎI,
șef, Filiala Nicolae Titulescu

Provocarea vine de la *Provocarea verii* prin care BM s-a angajat să le ofere utilizatorilor chișinăuieni o vară inedită, creativă, dina-

mică, interactivă, variată, utilă, trăsnită (în sensul bun al cuvântului). Să le ofere participanților ajutor în dezvoltarea abilităților și competențelor necesare în era digitală. Putem afirma cu sinceritate, că scopul a fost realizat având la bază câteva motive: copii fericiți – au avut o vară memorabilă; părinți și bunei fericiți – bibliotecile le-au venit în ajutor, și-au asumat rolul de părinte, învățător, educator, instructor, tehnolog, animator, actor, psiholog etc. pentru odraslele lor; bibliotecari sunt mai instruiți, mai creativi, mai provocatori, împreună cu utilizatorii au studiat, explorat, descoperit, creat, crescut profesional; bibliotecari împliniți – au văzut utilizatorul satisfăcut. Punctul forte al *Provocării* a fost creșterea imaginii bibliotecii în comunitate – întreaga comunitate chișinăuiană a conștientizat faptul că bibliotecile în perioada estivală au devenit centre huburi comunitare, unde a vibrat lectura, explorarea și creativitatea, unde a vibrat viața!

A fost o *Provocare* transformatoare! Bibliotecile au fost transformate în altceva... Mă refer la Filiala N. Titulescu. Numai în ce nu a fost transformată biblioteca mea pe parcursul anilor? Enumăr doar câteva aspecte: casă mare, muzeu, bibliotecă verde, atelier foto, salon de frumusețe, ring de dans, erudit café, biblioteca omagiaților, biblioteca surprizelor etc. Într-adevăr, era ceva frumos și bibliotecarii și cititorii se regăseau în aceste inedite transformări. Odată cu evoluarea timpului, cititorii noștri își doreau schimbări, își doreau noi idei, concepte, viziuni. Și tocmai la momentul potrivit în Chișinău a venit *Provocarea verii*, care ne-a provocat ..., prin care i-am provocat.

Cuvinte-cheie: Biblioteca Titulescu, Provocarea verii, program transformator, schimbare, ofertă inedită, dezvoltarea abilităților de viață, dezvoltare digitală, abilități creative, huburi comunitare, imaginea bibliotecii.

COMUNICĂRI POSTER

1. Dr. conf. Lidia KULIKOVSKI, director adjunct, BM „B.P. Hasdeu”
Bloom, Anderson și Provocarea verii
2. Taisia FOIU, șef, Secția „Memoria Chișinăului”
Pe urmele unui studiu: abordări inovative în promovarea patrimoniului local
3. Parascovia ONCIU, șef, Filiala „Transilvania”
Caracterul multifuncțional al serviciilor noi de bibliotecă: Experiența Bibliotecii „Transilvania”
4. Alexandru MORARU, șef serviciu, Biblioteca Central
Contribuția Clubului Istoricilor al Bibliotecii Centrale la imaginea BM
5. Raisa POPESCO, bibliotecar, Filiala de Arte „T. Arghezi”
Serviciul modern „Educația multiculturală” la Biblioteca de Arte
6. Elena SINIȚA, șef, Filiala „Maramureș”
Povestea dovedește utilitatea
7. Silvia ANTUFIEV, șef, Biblioteca Publică de Drept
Al treilea spațiu al comunității la Biblioteca Publică de Drept
8. Ludmila BARBĂ, șef, Filiala „L. Ukrainka”
Роль игровой деятельности в развитии креативности у детей
9. Tamara DUNAEVA, șef sector, Filiala „M. Lomonosov”
Pensionarii și tehnologia: formarea competențelor digitale / Пенсионеры и цифровая грамотность: помощь библиотеки в приобретении навыков пользователя
10. Tatiana ISCHIMJI, șef serviciu, Filiala „I. Mangher”; Angela BORȘCI, șef serviciu, Filiala „I. Mangher”
Biblioteca comunității / Библиотека им. И. Мангера – сообществу
11. Angela TIMUȘ, șef, Secția dezvoltare servicii
Serviciile moderne de bibliotecă: o nouă provocare a comunității chișinăuene

12. Svetlana JAVELEA, șef, Secția monitorizare și evaluare
Provocarea verii – cifrele succesului
13. Angela VINTILĂ, șef, Filiala „M. Ciachir”; Liliana MANOILOVA, bibliotecar, Filiala „M. Ciachir”
Voluntarii – factor inovator în animația cu publicul
14. Natalia GĂINA, bibliotecar, Filiala Traian
Diferiți, dar egali
15. Alina BALANESCU, șef, Filiala V. Bielinski
Ne-au provocat, am realizat
16. Aurelia TINCU, șef, Filiala „Alba Iulia”
Școala de coding – preferința utilizatorilor chișinăuieni
17. Lilia GAMARȚA, șef, Filiala „Ștefan cel Mare”
Lectura e cool-tură!
18. Natalia KRAVCIUK, șef, Filiala M. Costin
Scazoterapia
19. Valentina MARCU, bibliotecar, Filiala „A. Donici”
Pălăria Curcubeului
20. Diana ILIEȘ, șef sector, Filiala N. Titulescu
Serviciul „Explorăm aplicații”
21. Evelina BOCANCEA, șef serviciu, Secția tehnologia informației
Galaxia vedetelor Muzică tipărită
22. Claudia TRICOLICI, șef serviciu, Secția studii și cercetări
Laboratorul unei monografii bibliografice
23. Natalia CORGHENCEA, șef sector, Centrul Academic Internațional Eminescu
Cifre cu suflet. Provocarea CAIE
24. Ana OSTAȘEVSCHI-URECHE, șef sector, Filiala „Ovidius”
Veni, vidi, vici misinformation la Biblioteca „Ovidius”
25. Lina IFTODI, șef, Filiala „L. Rebreanu”
Decorul provocării
26. Ludmila OLEINIC, șef serviciu, Secția managementul resurselor informaționale
Artefacte – colecție de valoare a Bibliotecii Municipale

27. Larisa STAVER, șef serviciu, Secția managementul resurselor informaționale
PROVOC-area CARTEA NOUĂ
28. Angela OLĂRESCU, șef, Filiala „H. Botev”
Dimensiunea științifică a serviciului Българско огнище (Vatra bulgărească)
29. Marta MOISEEV, șef serviciu, Filiala „Târgoviște”; Natalia CĂRUNTU, șef sector, Filiala „Târgoviște”
Notă ludică în serviciile Bibliotecii „Târgoviște”
30. Ludmila ODOBESCU, șef, Filiala M. Drăgan
Tableta – instrument multifuncțional în bibliotecile pentru copii
31. Eugenia BUTNARU, șef serviciu, Centrul Național de Excelență pentru Bibliotecari
Provocarea verii la CNEPB
32. Nadejda MĂȘCĂUȚANU, șef serviciu, Biblioteca Centrală
Biblioteca Centrală – Bibliotecă interactivă

REZUMATE

BLOOM, ANDERSON ȘI PROVOCAREA VERII

*Dr. conf. Lidia KULIKOVSKI,
director adjunct, BM „B.P. Hasdeu”*

Singura modalitate de a ajunge în viitor este să ne dezvoltăm o înțelegere mai bună cu privire la felul în care se schimbă lucrurile, să planificăm răspunsul adecvat, apoi să facem totul ce este necesar pentru a-l realiza. *Provocarea verii* e despre această modalitate, despre viitor, e despre învățare, despre formare competențe. Bibliotecarii au fost formatori și formați totodată. Au învățat pregătindu-se de activități, dar cel mai mult și mai bine, au învățat în mod social, din interacțiunile cu participanții. Programul e despre regândirea educației la BM – un model care are în centru spiritul creativ, antreprenorial și inventiv al bibliotecarilor și participanților.

Benjamin Bloom a realizat o categorisire a verbelor care ne ajută în alegerea strategiilor de învățare pe trei nivele sau domenii: *Cognitiv* – Cunoștințe; *Afectiv* – Atitudini și *Psihomotor* – Abilități. Pe această formulă a fost elaborată curricula *Provocării verii*.

Bloom a studiat și aspectul facilitatorilor, de a reproduce efectul de lucru individual în grupuri mari (de 30 copii, de exemplu). Această viziune a fost realizată în majoritatea bibliotecilor la Programul *Provocarea verii*, bibliotecarii maeștri coagulau echipe în care fiecare copil se simțea în centrul atenției.

Bloom a identificat peste 200 de verbe-competențe pe care Lorin Anderson și David Krathwohl le-au revizuit (2001) și le-au extins pe șase niveluri de învățare. Autorul trece provocarea prin toate șase nivele și reliefează câteva concluzii de care s-a ținut cont:

1) BM „B.P. Hasdeu” a oferit mii de activități (4289) prin care copiii și-au dezvoltat și format diverse abilități, au devenit mai descurcări, mai inteligenți, mai creativi învățând prin modelul STEAM și SMAC; 2) BM are potențial și capacitate să susțină un program ambițios de cunoaștere și învățare STEAM / SMAC; 3) În cele 50 de zile de vară, BM a fost locul perfect în care 2790 de copii au fost sau au încercat să fie, „cu un pas în viitor”; 4) Programul *Provocarea verii* a fost un act comunitar și profesional de mare clasă și valoare instituțională!

PE URMELE UNUI STUDIU: ABORDĂRI INOVATIVE ÎN PROMOVAREA PATRIMONIULUI LOCAL

Strada „Chișinău” pe harta lumii

Taisia FOIU,
șef, Secția „Memoria Chișinăului”

În ultimii patru ani în cadrul Bibliotecii Municipale se desfășoară *Săptămâna Creativității*, în cadrul căreia Secția „Memoria Chișinăului” vine cu idei și propuneri inedite, inovative. Tema Chișinăului inspiră mereu la implementarea noilor proiecte.

În prima Săptămână a Creativității, Secția „Memoria Chișinăului” a realizat un studiu inedit *Strada „Chișinău” pe harta lumii* cu scopul de a identifica existența străzii cu numele „Chișinău” în di-

ferite țări ale lumii. Ideea neobișnuită a apărut după realizarea postării dedicate străzii Chișinău din Praga (Kišinevská ulice). Această inițiativă a avut imediat o mare rezonanță pe rețelele sociale și în presa locală. Interesul semnificativ față de acest subiect continuă, pentru că a fost abordat în premieră în Chișinău și în Republica Moldova. Astăzi, 15 portaluri online de știri au distribuit această informație, care a provocat o reacție pozitivă – like-uri, comentarii, completări cu străzi noi identificate: infotag.md, allfun.md, kp.md, diez.md, allmoldova.com, aif.md, locals.md, edingagauz.md, sputnik.md, point.md etc.

Comunicarea-poster permite vizualizarea hărții orașelor în care este o stradă dedicată Chișinăului, portalurile media online care au preluat informația, date statistice, testimoniale. Un segment aparte include lista orașelor care au o asemenea stradă, identificate după publicarea posterului.

CARACTERUL MULTIFUNCȚIONAL AL SERVICIILOR NOI DE BIBLIOTECĂ: EXPERIENȚA BIBLIOTECII „TRANSILVANIA”

*Parascovia ONCIU,
șef, Filiala „Transilvania”*

În contextul îmbunătățirii și inovării activității, Biblioteca „Transilvania” implementează cu încredere servicii noi. Atribuim aici serviciile nonformale și moderne, practicate, cel puțin, în ultimi cinci ani. Marele avantaj al serviciilor noi este caracterul lor multifuncțional.

Funcțiile de bază ale serviciilor de bibliotecă sunt stipulate în *Legea cu privire la biblioteci* având ca expresie: „a satisface necesitatea membrilor comunității de a se informa, de a comunica, de a se instrui și de a se recrea”. Din punct de vedere conceptual, serviciul de bibliotecă se definește de asemenea prin prisma multitudinii de funcții pe care le incumbă. Glosarul *Biblioteca modernă* (un proiect biblioteconomic excepțional al Programului NOVATECA) subînțelege prin serviciu „ansamblu de funcții oferite unui utilizator de către o bibliotecă”.

Experiența Bibliotecii „Transilvania” denotă nu doar realizarea funcțiilor principale ale serviciilor, ci și a unei multitudini de subfuncții: formarea de competențe (informaționale, tehnologice, estetice, oratorice, de cercetare etc.), dezvoltarea spiritului creativ, încurajarea muncii în echipă, educarea calităților morale, civice, lărgirea orizontului cultural etc. Funcțiile serviciilor se răsfrâng cu scop direct asupra utilizatorilor, dar impun și creșterea profesională a bibliotecarilor; au urmări asupra bibliotecii – în vederea sporirii imaginii pozitive, dar și a partenerilor – în sensul extinderii posibilităților de participare la viața comunității.

Reperete metodologice ale realizării serviciilor includ: implementarea serviciilor multiple, cu tematică diversă (în ultimii cinci ani – cca 35 de proiecte și servicii); renovarea serviciilor; utilizarea tehnologiilor informatice de muncă; folosirea metodelor interactive; teatralizarea activităților; organizarea evenimentelor extramuros; atragerea partenerilor ș.a. Prin servicii manifestarea Bibliotecii „Transilvania” este amplă și exploratoare.

CONTRIBUȚIA CLUBULUI ISTORICILOR AI BIBLIOTECII CENTRALE LA IMAGINEA BM

*Alexandru MORARU,
șef serviciu, Biblioteca Centrală*

Bibliotecarul contemporan are obligația de a contribui prin toate acțiunile sale la ridicarea permanentă a prestigiului bibliotecii. Acest lucru îl poate realiza prin comportamentul civilizată cu cititorii, organizarea și realizarea diferitor evenimente, care ar atrage cât mai mulți chișinăuieni în incinta bibliotecii.

Un exemplu grăitor în această privință este *Clubul Istoricii* al Bibliotecii Centrale, care a activat și activează în continuare al patrulea an consecutiv.

Clubul a apărut din inițiativa a câtorva oameni interesați de promovarea cunoștințelor istorice și politice, printre care se numără președintele clubului și moderatorul Al. Moraru, profesorul universitar dr. hab. Anatol Petrencu ș.a. Prima ședință a avut loc în luna

aprilie 2016 la care au participat 12 membri, iar pe parcurs numărul lor a fost în permanentă ascensiune.

Cu scopul de a crește prestigiul Clubului și al Bibliotecii Centrale, la ședințe au fost invitate personalități notorii ale științei și culturii noastre. Printre aceștia se numără: Denis Roșca, Tudor Țopa, acad. Nicolae Dabija, Daniela Vacarciuc, dr. Valentin Constantinov, dr. Mariana Harjevschi, Alexei Crețu, dr. Silviu Tabac, Vasile Jomiru, acad. Sergiu Chirca, acad. Andrei Eșanu, dr. Valentina Eșanu, Ion Negrei, Ruslana Grosu, dr. Viorica Olaru-Cemârtan, generalul Ion Coștaș, Ion Holban, dr. Boris Găină, Ion Ștefăniță, Natalia Grădinaru, Ludmila Săndulescu, Axenia Iasir, Lilia Dulghieru, Ion Iachim etc.

SERVICIUL MODERN „EDUCAȚIA MULTICULTURALĂ” LA BIBLIOTECA DE ARTE

*Raisa POPESCO,
bibliotecar, Filiala de Arte „T. Arghezi”*

Societatea secolului XXI este un spațiu al diversității etnoculturale, religioase, sociale, economice și politice. Unitatea în diversitate este un fenomen care constituie o legătură armonioasă a multiplelor identități ale persoanei și comunității. Această sintagmă este utilizată ca motto al Uniunii Europene, care menționează că europenii s-au unit pentru a promova pacea și prosperitatea, acceptând, totodată, să-și deschidă spiritul către culturile și tradițiile altor popoare. Totodată europenii și-au clădit o identitate comună prin intermediul culturii. De asemenea, arta a trasat frontierele Europei mai mult decât armele și tratatele. Deci pentru ca această sintagmă să nu rămână doar un slogan, ea trebuie să devină un reper comportamental al fiecărui individ în societate.

Republica Moldova dorește să adere cu valorile sale naționale la cele europene. Această circumstanță impune bibliotecile să-și sporească efortul pentru a fi în pas cu timpul. În acest scop Biblioteca de Arte a implementat în domeniul educației servicii pentru copii, în care sintagma *educație* este bazată pe inițierea și formarea *dialogului intercultural*. Inițial a fost lansat serviciul „Educația Intercul-

turală”, după care, conform amplificării diapazonului de cunoștințe serviciul a fost denumit în „Educația multiculturală”.

„Educația interculturală” a avut ca scop crearea dialogurilor de comunicare între copii, inițierea lor în specificul și tradițiile minorităților etnice de pe teritoriul Republicii Moldova, promovarea respectului și toleranței între etnii. Scopul „Educației multiculturale” este de a lărgi orizontul spiritual al copiilor, deoarece circulația liberă a cetățenilor, precum și fenomenul migrației din ultima perioadă au generat formarea unei societăți de tip *puzzle*, în care elementele culturii autohtone se îmbină cu aspectele culturii altor națiuni.

Pe parcursul sesiunilor am folosit diverse metode și jocuri interactive, dezvoltându-le abilitățile de comunicare, de gândire și analiză critică.

În cadrul activităților organizate nu m-am limitat doar la conținuturile specifice și la cunoașterea lor, dar am folosit informații variate din literatură și internet, diagrame, fotografii, documente etc. Acest serviciu, desfășurat în cadrul bibliotecii, contribuie la formarea unui reper comportamental în societate: înțelegerea și respectul față de sistemul valoric european bazat pe trei concepte esențiale: libertate, solidaritate și respect reciproc.

POVESTEA ÎȘI DOVEDEȘTE UTILITATEA

*Elena SINIȚA,
șef, Filiala „Maramureș”*

Pentru a fi eficient în activitatea sa, bibliotecarul trebuie să fie deschis noilor orientări și servicii predispușe utilizatorilor prin prisma noilor performanțe tehnologice. Biblioteca noastră susține creșterea nivelului de incluziune socială și creează condiții adecvate integrării persoanelor cu Cerințe Educaționale Speciale (CES) în societate, sporind formarea și informarea membrilor comunitari. Sunt organizate o serie de activități destinate acestor persoane în parteneriat cu anumite instituții școlarești, ONG-uri, *Centrul de Zi, Activități pentru Persoane cu Dizabilități de Intelect „START”, Centrul „Planeta Carității” și Centrul Copilărie Adolescență și Familie*. Aceste activități sunt bazate pe metode specifice ce includ

stimularea atenției, memoriei, gândirii și a imaginației (procese cognitive).

Povestirile auzite sunt deseori înscenate, această activitatea fiind preferată și îndrăgită, care le întărește încrederea în propriile puteri, în abilitățile oratorice; le dezvoltă memoria și gândirea pozitivă. Astfel, narațiunile nu sunt unele simple, sunt „povești terapeutice” din cadrul Programului „Să re-auzim povestea”. Beneficiul acestor povești este că, în urma fiecărei povestiri tinerii se aleg cu o învățătură, o concluzie care îi îndrumă de bine în viața de zi cu zi. Acest lucru îi face foarte fericiți și împliniți.

La fel, o componentă esențială în activitatea bibliotecii noastre reprezintă voluntarii, care pun la dispoziție timpul, talentul și energia în beneficiul altora, și anume a tinerilor cu CES. Ei s-au implicat activ în proiectul poveștilor terapeutice cu genericul „Eu spun un cuvânt, tu scrii o poveste”, aceste activități au consolidat relațiile de interdependență dintre bibliotecar, voluntar și beneficiar devenind o istorie de succes.

AL TREILEA SPAȚIU AL COMUNITĂȚII LA BIBLIOTECA PUBLICĂ DE DREPT

Silvia ANTUFIEV,
șef, BPD

În 2017, în cadrul Proiectului *Al treilea spațiu al comunității*, lansat de Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova și Fundația Progress din România, la Biblioteca Publică de Drept a fost inaugurat *Cuibul democrației*.

Cuibul democrației este un spațiu public inovativ, modern, realizat prin design participativ, având destinația de a promova valorile democrației prin organizarea diferitor activități de întâlnire și dezbateri cetățenească, cu acces liber pentru toți membrii comunității chișinăuene.

Cuibul democrației treptat devine un centru comunitar important în domeniul promovării cetățeniei active pentru întreaga comunitate chișinăuană, iar Biblioteca Publică de Drept – atractivă, deschisă, ofertantă prin serviciile sale și cu noi parteneri și segmen-

te de utilizatori activi și informați, care aduc o doză de contribuție civică comunității.

În 2019 au fost organizate: dezbateri publice ale problemelor locale ale comunității; training-uri de formare a deprinderilor de comportament civic a tinerilor; ateliere de dezvoltare personală și profesională, de formare a abilităților de dezbateri și negocieri; discuții publice și ședințe dedicate educației alternative în familie, problemelor actuale ale comunității în domeniile juridic, economic, politic, social, de patrimoniu, de protecție a mediului, îmbunătățire a calității vieții etc.

РОЛЬ ИГРОВОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В РАЗВИТИИ КРЕАТИВНОСТИ У ДЕТЕЙ

*Ludmila BARBĂ,
șef, Filiala „L. Ukrainka”*

Выступление содержит рассказ о том, как происходит процесс совершенствования игровой деятельности в библиотеке. В нем отмечается то, что перспективы успешного развития библиотеки могут быть только при условии использования инновационных форм работы.

С целью разнообразить досуг читателей, креативными методами развивать когнитивные свойства личности в библиотеке, была организована игровая комната и на базе приобретённых спонсором игр появилась ИГРОТЕКА. Затем была введена в работу услуга BiblioQuest +.

В последнее время увеличивается время, которое дети вынуждены проводить за школьными занятиями. Поэтому нам, взрослым, очень важно найти время на игру с ребенком и подобрать такую игру, от которой будут в восторге и взрослые, и дети. Предлагая детям разные игры (настольные, интерактивные, подвижные игры, квесты, конкурсы), библиотекари тем самым дарят им совершенно особое время. В ходе игры дети имеют возможность получить новые впечатления, приобретают социальный опыт и общаются друг с другом совершенно не так, как в ходе обычной школь-

ной жизни. Мы создаем среду, где тебе всегда улыбаются и никогда не унижают, где комфортно, свободно и безопасно. Это мнение родителей, которые оставляют детей на несколько часов в библиотеке.

Ведь сколько детей стали нашими читателей именно после таких "некнижных" знакомств! Все наши развлекательно-познавательные встречи или квесты знакомят с какой-то темой, лишь слегка приоткрывая ее, чтобы дети остались "голодными", чтобы им захотелось самим найти информацию или ответ на заданную тему. Библиотека ничего не навязывает а слегка знакомит, вовлекает в процесс, предоставляя свободу выбора.

Основной наш принцип – читатели должны получить удовольствие от проведенного в библиотеке времени и желание приходить еще и еще.

Самая большая похвала нашей работы – это когда родители отмечают, что вне стен библиотеки, во дворе дети продолжают играть в те игры, с которыми познакомили их библиотекари, устраивают музыкальные конкурсы, подбирая в своих смартфонах ту мелодию, под которую они расслаблялись в библиотеке.

ПЕНСИОНЕРЫ И ЦИФРОВАЯ ГРАМОТНОСТЬ: ПОМОЩЬ БИБЛИОТЕКИ В ПРИОБРЕТЕНИИ НАВЫКОВ ПОЛЬЗОВАТЕЛЯ

*Tamara DUNAEVA,
şef sector, Filiala „M. Lomonosov”*

«В век стремительного развития информационных технологий библиотека должна стать посредником в мире информации, проводником культуры, науки и новейших технологий».

Поскольку не все люди третьего возраста владеют цифровой грамотностью, у них возникают проблемы с использованием современных устройств. В этом случае библиотека помогает решить такие вопросы, как:

- осуществление звонков родственникам за границу бесплатно;

- общение в социальных сетях, включая Skype, Viber и WhatsApp;
- коммуникации с близкими людьми на расстоянии;
- пользование электронной почтой, обработка фотографии, расширение круга интересов, хобби и увлечений, доступ к любой требуемой информации с помощью интернета;
- оплата коммунальных услуг on-line, проверка банковского счета;
- доступ к порталам государственных услуг и мн.др.

В библиотеке в 2012 году была организована услуга «КомпьюТерра для пенсионера», целью которой было обучение основным возможностям компьютера для дальнейшего использования в повседневной жизни. Со временем она пополнилась еще двумя услугами: «Медиа Мастер» – программой, состоящей из тренингов по изучению, персонализации и работе с приложениями на персональных планшетах и смартфонах, а также услугой «Семейный цифровой альбом: сканируем старые фотографии», позволяющей сканировать старые фотографии и хранить их в оцифрованной форме».

В результате проведения занятий в рамках услуг «КомпьюТерры для пенсионера» и «Медиа Мастера» было обучено более *тысячи* читателей, а это значит, что у значительного отряда пенсионеров улучшилась личная жизнь благодаря следующим факторам:

- цифровая грамотность современного формата;
- экономия времени;
- повышение уровня социализации;
- расширение границ общения в интернет-пространстве и мн. др.

Библиотека и в дальнейшем будет оказывать помощь в получении знаний и навыков в цифровой грамотности читателей «взрослого» возраста.

БИБЛИОТЕКА им. И. МАНГЕРА – СООБЩЕСТВУ

*Tatiana ISCHIMJI,
şef serviciu, Filiala „I. Mangher”;*

*Angela BORŞCI,
şef serviciu, Filiala „I. Mangher”*

Главными целями публичной библиотеки является предоставление ресурсов и услуг для удовлетворения потребностей отдельных граждан и групп в области образования, информации и развития личности, включая отдых и досуг.

В феврале 1991 года по инициативе Муниципальной библиотеки им. Б.- П. Хашдеу и при поддержке Общества Еврейской культуры была основана Еврейская библиотека им. Ицика Мангера. *Миссия* Библиотеки заключается в предоставлении всем пользователям свободного доступа к информационным ресурсам, создании условий для сбора, сохранения и ретрансляции новым поколениям документальной памяти еврейского народа, обеспечении различных библиотечно-библиографических и других услуг, направленных на организацию и функционирование еврейского информационно, образовательного и культурного пространства.

На сегодняшний день фонд библиотеки насчитывает 44397 единиц хранения и 9991 экземпляр документов еврейской тематики. Коллекция библиотеки представлена на румынском, русском, английском, французском, немецком и на еврейских языках (иврит, идиш). Посещаемость составляет 82775. Услугами библиотеки пользуется более 16919 пользователей, из них активных – 9000.

Библиотека оказывает целый ряд традиционных библиотечных услуг, определенных Манифестом ЮНЕСКО для публичных библиотек.

С самого начала своей деятельности библиотека работала в проектах и программах. Со временем эти проекты и программы переросли в услуги библиотеки, как для пользователей библиотеки, так и потенциальных пользователей. Сегодня

библиотека предлагает кишинёвцам 16 услуг, которые можно разделить на 3 блока:

- 8 услуг для детей и подростков;
- 5 услуг для взрослых;
- 3 специализированные услуги.

Библиотека принимает участие в мероприятиях городского и республиканского значения: в проектах и программах, организованных Муниципальной библиотекой «Б.П. Хашдеу»: Кишинев читает книгу, Час сказки, Этнокультурный фестиваль «Под одним небом», Фестиваль еврейской книги и др.

За 28 лет своей деятельности сотрудниками библиотеки было подготовлено и издано 81 наименование библиографических, биобиблиографических указателей, методических пособий, путеводителей, справочников и календарей.

Партнерами библиотеки являются 21 учреждение, среди них как еврейские организации, так и учреждения республиканского и международного значения.

В библиотеке трудится 15 квалифицированных специалистов и помогает нам большой отряд волонтеров – 39 человек.

SERVICIILE MODERNE DE BIBLIOTECĂ: O NOUĂ PROVOCARE A COMUNITĂȚII CHIȘINĂUIENE

*Angela TIMUȘ
șef, Secția dezvoltare servicii*

Reforma serviciilor de bibliotecă a condus spre dezvoltarea și modernizarea instituției, spre multiplicarea și diversificarea oportunităților pentru comunitatea chișinăuiană. Serviciile relevante, oferite de către BM „B.P. Hasdeu” în context nonformal, sunt structurate pe arii de interes pentru diverse grupuri sociale. Serviciile au menirea să dezvolte potențialul cognitiv, afectiv și acțional, să răspundă intereselor și opțiunilor acestora. Ele sunt diverse ca durată, modalitate de organizare sau instruire. BM „B.P. Hasdeu” livrează astăzi 183 servicii:

- Educație: limbi străine, conduită, artă teatrală, educație muzicală, orientarea în carieră, educație interdisciplinară, îngrijire și sănătate etc.) – 49 servicii;

- Tehnologii Informaționale: CONNECTPLUS -- 53 servicii;
- Culturale (scrieri literare, arta vorbirii, lectură și analiză post-lectorală etc.) – 33 servicii;
- Recreere și divertisment (modelare, quilting, croșetare, macrameu, mărgelit, muzică, șah, jocuri de societate) – 48 servicii;

Rezultatele sunt exprimate în termeni de satisfacție personală, deprinderea de noi competențe, încercarea de noi experiențe, creșterea încrederii și respectului de sine, dezvoltarea creativității, conștientizarea culturală, capacități sporite de comunicare prin dezvoltarea vocabularului etc.

Esența strategiei serviciilor o reprezintă calitatea acestora. Rolul decisiv al calității serviciilor este reprezentat de câteva elemente esențiale: corectitudine în prestarea serviciului, promptitudine, politețe și amabilitatea față de consumatori. Atitudinile, obiectivele și practicile împărtășite de echipa BM caracterizează valoarea serviciilor furnizate publicului larg și definesc cultura serviciilor instituției.

PROVOCAREA VERII – CIFRELE SUCCESULUI

Svetlana JAVELEA,
șef, Secția monitorizare și evaluare

Vara 2019 la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a fost o mare provocare pentru bibliotecari și chișinăuieni prin implementarea programului *Provocarea verii*.

Demonstrarea valorii bibliotecii prin impactul activității ei atât asupra membrilor comunității, cât și asupra societății, este mai actuală acum decât în oricare altă etapă de dezvoltare.

Dovadă a impactului servesc *indicatorii statistici și indicatorii de performanță* care oferă date numerice, măsurabile și cuantificabile, despre activitatea programului, a efortului depus de bibliotecari, precum și influența asupra utilizatorilor și comunității.

Impactul asupra persoanelor se reflectă în numărul de activități per participant (27), ore (81), zile (8) în care și-au dezvoltat abilități și competențe STEAM (știință, tehnologie, inginerie, artă și matematică), ce au contribuit la schimbări în abilități și competențe,

schimbări în atitudini și comportament, realizări mai mari în cercetare și studii, bunăstare individuală.

Impactul programului asupra instituției și comunității se regăsește în numărul persoanelor care au participat – 2 790 copii; numărul de vizite la bibliotecă – 22 932; numărul de aprecieri a membrilor comunității – 785 de testimoniale; numărul de vizualizări pe social-media – 1,7 milioane; numărul de emisiuni, reportaje, articole în mass-media – 68 (179 minute) care au adus încredere, prestigiu și clasament instituțional mai înalt al bibliotecii în comunitate.

Impactul social al programului rezidă în schimbarea modului de viață a populației: incluziune socială; participarea la informare și educație, diversitate culturală prin intermediul celor 4 289 de activități desfășurate.

Impactul economic constă în demonstrarea beneficiului monetar al serviciilor bibliotecii (rata de recuperare a investițiilor) care influențează pozitiv viața economică a comunității: fiecare leu investit a adus beneficiu public de 3,16 lei. Beneficiul creat a depășit investițiile.

Impactul programului *Provocarea verii* a influențat creșterea valorii și importanței bibliotecii în comunitate, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a devenit mai vizibilă, munca bibliotecarului mai apreciată.

VOLUNTARIII – FACTOR INOVATOR ÎN ANIMAȚIA CU PUBLICUL

Angela VINTILĂ,
șef, Filiala „M. Ciachir”;

Liliana MANOILOVA,
bibliotecar, Filiala „M. Ciachir”

Cineva a spus că serviciile moderne trezesc la viață bibliotecile. Acestea au fost o adevărată provocare nu doar pentru noi, bibliotecarii, dar și pentru utilizatorii noștri. Din multiplele discuții am identificat cele mai captivante idei și în așa mod au apărut serviciile care au și azi continuitate. Tot mai atractiv și mai interesant este

serviciul modern din cadrul bibliotecii noastre, precum e *Art Class*, propus copiilor și realizat de voluntari.

Copilului Dumneavoastră îi place să învețe lucruri noi în fiecare zi?

E timpul să-l orientezi în direcția cea bună! La bibliotecă.

Scopul serviciului *Art Class*: de a ieși din limitele programului școlar pentru a oferi posibilitatea de autoexprimare prin desen, aplicații, quilling, origami, face painting, modelaj, tehnici de scriere caligrafică.

Acest serviciu-atelier este inițiat pentru copiii între 7-14 ani și oferă oportunitatea de a descoperi talentul artistic și cunoștințele largi.

Astfel, copiii vor învăța să creeze, într-o atmosferă relaxantă, împreună cu bibliotecarii și voluntarii bibliotecii, diferite obiecte utile, colorate și creative. În acest sens, creația devine unul dintre factorii importanți în procesul de dezvoltare al copilului.

Ei bine, dacă ne întrebați de ce merită să participe copilul Dvs. la acest *Art Class*, răspunsul ar fi:

- Jocul stimulează copiii să se implice în diverse activități utile;
- Dezvoltă motricitatea fină, atenția și imaginația, realizează lucrări pentru diverse evenimente.

Voluntariatul lărgeste orizonturile și sporește educația. Tocmai acest aspect au demonstrat voluntarii din cadrul serviciului *Art Class*, Valeria Bodrug și Loredana Pavlov.

DIFERIȚI, DAR EGALI

Natalia GĂINA,
bibliotecar, Filiala Traian

„Suntem egali, dar totuși diferiți” este un serviciu pentru copii și tineri cu dizabilități fizice. Scopul serviciului este de a oferi tinerilor cu dizabilități cât mai multă atenție și comunicare. În cadrul serviciului avem mai multe întâlniri cu tematici diferite, cu activități în formă de joc și multe discuții / dezbateri. Ori de câte ori mergem în vizită la acești tineri observăm câtă fericire și bucurie redau chipurile lor luminate.

Viața sufletului și cheia succesului este zâmbetul. Cu siguranță, v-ați întrebat și nu o dată: cum reușesc oamenii prin zâmbet să

atragă în jurul lor doar oameni pozitivi precum sunt tinerii cu nevoi speciale. Persoanele cu dizabilități de mobilitate sau capacitate intelectuală își pot pune în valoare potențialul profesional la fel de eficient ca și persoanele sănătoase. Tinerii Centrului comunitar sunt toți diferiți, dar în același timp sunt uniți și foarte prietenoși. Îi îndrăgești pe toți din clipa în care îi cunoști. Tinerii cu nevoi speciale fac parte din societatea noastră, doar că ei, mai mult decât ceilalți tineri, au nevoie de permanentă socializare pentru asigurarea integrării sociale.

Cu toții ne naștem diferiți într-un fel sau altul. Unii din noi sunt timizi, alții prea agitați. Unii se bucură de părinți, alții rămân orfani, unii se nasc bogați, alții săraci, unii se nasc cu handicap, alții sănătoși. Dar cu toții ne dorim același lucru: să fim iubiți, stimați și apreciați.

NE-AU PROVOCAT, AM REALIZAT

*Alina BĂLĂNESCU,
șef, Filiala V. Bielinski*

Anul acesta Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a inițiat un program de vară interesant și atractiv *Provocarea verii: Citește. Descoperă. Creează.*

Din start, Filiala V. Bielinski s-a implicat în acest program inedit. Și dacă școlile rămân pustii pe timp de vară, nu și bibliotecile. Pentru că vara nu trebuie să însemne doar odihnă, ci și relaxare creativă. În aceasta perioadă, biblioteca și bibliotecarii i-au ajutat pe copii să nu se plictisească, dar să petreacă timpul liber în mod plăcut și creativ. Am organizat diferite activități: Ore de lectură, ateliere de creație, discuții, jocuri. Împreună cu copiii am organizat excursii la: Parcul Dendrariu, Grădina Publică „Ștefan cel Mare și Sfânt”, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Centrul Academic Internațional Eminescu. În cadrul acestui program au fost prezenți 1274 de utilizatori, care au avut parte de 156 de activități: lectură – 52 (lecturi cu diversă tematică: populară, explorativă, istorică); creație – 52 (realizarea de lucrări hand-made, exerciții de creativitate), explorare – 52 (teste cognitive; experimente științifice; redescoperirea Chișinăului

prin excursii pietonale). Copiii au rămas mulțumiți de acest program, dar au apreciat această *Provocare* în mod deosebit părinții.

ȘCOALA DE CODING – PREFERINȚA UTILIZATORILOR CHIȘINĂUIENI

Aurelia TINCU,
șef, Filiala „Alba Iulia”

Odată implementat, Serviciul *Școala de Coding a BM* se bucură de susținerea copiilor din cartier, frecventând orele stabilite cu toată responsabilitatea.

Un aspect dintre cele mai incitante despre informatică este faptul că un program de calculator poate fi interactiv: în fiecare clipă cineva dă *clic* sau tastează de la un calculator sau telefon, fapt ce generează în programul calculatorului un EVENIMENT, iar undeva există un cod care decide ce să facă atunci când are loc EVENIMENTUL. Acest lucru este demonstrat și învățat de copiii care au participat la lecțiile de Coding în cadrul serviciului dat, dar și în perioada estivală. Astfel, Codingul a devenit o ocupație solicitată, preferată și îndrăgită.

Participând la aceste instruiri copiii și-au dezvoltat cunoștințele și deprinderile digitale, analitice; au învățat să fie mai creativi, să se distreze și să-și cultive noi pasiuni – cele legate de programare.

Codingul înseamnă mai întâi de toate socializare modernă, tehnologică – sunt create perechi sau echipe de lucru, respectiv este inevitabil ca ei să comunice pentru a obține rezultate.

Cert este că tehnologiile informaționale sunt deja parte a tuturor domeniilor, iar cererea de programatori pe piața muncii este în creștere constantă. Prin livrarea acestui serviciu biblioteca promovează și extinde spectrul noilor tehnologii în spațiul cotidianului nostru.

Urmează un nou curs de Coding, o nouă șansă pentru cei ce vor să-și dezvolte competențele digitale și creative.

LECTURA E COOL-TURĂ!

Lilia GAMARȚA,
șef, Filiala „Ștefan cel Mare”

Lectura este un stil de viață care ne modelează, este un univers care ne deschide noi orizonturi. Se poate întâmpla să nu avem acces la unele dintre ele, dar fără să trecem prin universul numit „Lectură”, nu avem nici o șansă spre noi reușite. Lectura este un mister care ne oferă perspective ce ne provoacă să-l descoperim, să-l studiem, să trăim prin el și să ne transpunem în lumea lui albă, de hârtie.

E foarte importantă literatura în dezvoltarea psihică și morală, deoarece dezvoltă limbajul și creativitatea, are contribuții în definirea caracterului, a maturizării întregii noastre ființe, ajutându-ne să înțelegem cine suntem și care este rostul nostru în lume. Lectura ne poate ajuta în luarea deciziilor sau în aflarea circumstanțelor în care acelea ne vor schimba sau vor schimba viitorul ființei, care ne îndrumă și călăuzește mintea.

În scopul provocării la lectură, la Biblioteca „Ștefan cel Mare” se organizează Clubul de lectură *Troleibuzul 30* și Cenaclul *Orașul pierdut printre cărți*. Clubul de lectură *Troleibuzul 30* este destinat studenților, elevilor și oamenilor cărora le place lectura. Se întrunesc într-o atmosferă prietenească o dată la trei săptămâni și discută despre o carte pe care o aleg împreună. Din toamna anului 2018 până în prezent a organizat 12 activități, de care au beneficiat 62 de persoane. Clubul este moderat de voluntarul Artur Cojocar.

Din 2014 am inițiat Cenaclul *Orașul pierdut printre cărți*, organizat și moderat de scriitorul Nicolae Spătaru. Este organizat lunar prin diverse modalități de dezbateri. Participă scriitori, critici literari, elevi, studenți, jurnaliști. Din 2018 este difuzat la Radio Moldova în cadrul emisiunii „Dialoguri culturale”, iar materiale sunt realizate de *Andrei Viziru și Svetlana Sârbu*. Din 2014-2019 s-au organizat 36 activități cu 432 participanți.

Criteriul de selecție a cărților discutate este: cele mai populare lucrări, publicațiile recent apărute, cărțile din cadrul programelor de lectură (*Bătălia Cărților, Chișinăul citește*).

Pentru a descoperi cu adevărat ceea ce îi fascinează în lumea cărților și a scrierilor unor minți inteligente, transpuse pe hârtie vă invităm să participați în cadrul cluburilor de lectură organizate la Biblioteca „Ștefan cel Mare” din sectorul Botanica.

SCAZOTERAPIA

*Natalia KRAVCIUC,
șef, Filiala „M. Costin”*

Scazoterapia – это путешествие в страну сказок, чудес и волшебства. Сказка – это вымышленная история со счастливым концом и обязательной победой добра над злом. Слушая или читая сказки дети накапливают в подсознании механизмы решения жизненных ситуаций, которые при необходимости активизируются. Сказка развивает творческий потенциал, фантазию, воображение и формирует тонкую душевную структуру детей. Так, по просьбе наших маленьких читателей, родителей, учителей и воспитателей и появилась новая услуга для любителей сказок – *Scazoterapie*. Услуга была создана с целью познакомить детей с народными и авторскими сказками, способствовать развитию их мышления, внимания и творческого воображения, умения работать в коллективе. Занятия услуги *Scazoterapie* призваны приобщить детей к чтению, научить ребенка высказывать свои мысли, сопереживать сказочным героям, понимать, что такое добро и зло, воспитывать уважение детей друг к другу, развивать стремление приходить на помощь и заботиться о других. Девиз услуги *Scazoterapie*: „Сказка - проводник добра, любви и справедливости”. Для наилучшего понимания и усвоения содержания сказки все мероприятия проводятся по схеме:

- читаем сказку, обсуждаем поведение сказочных героев; размышляем, чему нас учит сказка; смотрим мультфильм по мотивам сказки;

- работаем с текстом сказки; определяем положительных и отрицательных героев, распределяем роли; предлагаем детям изобразить сказочных героев и воспроизвести их действия;

- для лучшего закрепления содержания и фабулы сказки используются различные формы работы: встречи с писателями, урок – сказка, урок - путешествие, интеллектуальная игра, викторины, конкурсы: «Герои сказок в загадках», «Дополни имя сказочного героя», «Волшебные предметы», «Кто автор сказки?», «Угадай, что в сундучке», а также конкурсы - выставки детских рисунков и поделок на сказочную тематику;

- сочиняем свое продолжение сказки; фантазируем, путешествуем вместе со сказочными героями; создаем новую сказку; подводим итоги.

Использование таких разных форм работы позволяет активизировать познавательную деятельность детей, прививает интерес к книге и чтению, учит грамотно формулировать и высказывать свои мысли, развивает навыки работы в команде, творческое воображение, фантазию, логическое мышление, способствует воспитанию чувства доброты, справедливости и взаимопомощи.

„PĂLĂRIA CURCUBEULUI”

*Valentina MARCU,
bibliotecar, Filiala „A. Donici”*

Cel mai interesant și frumos serviciu, care contribuie la dezvoltarea abilităților cognitive, motrice și spirituale, implicând, totodată, imaginația și sufletul copilului, îl reprezintă atelierul de creație *Pălăria curcubeului*. Titlul are o poveste...

La baza serviciului *Pălăria curcubeului* stă un scop bine determinat: de a extinde și aprofunda cunoștințele copiilor în arta plastică și de a consolida aptitudinile și competențele artistico-plactice în rândul copiilor, scop care duce la obținerea competențelor de dezvoltare a atenției, a creativității, a fanteziei.

Participanții atelierului de creație sunt grupele pregătitoare de la Grădinița nr. 146, Liceul Teoretic Waldorf, Liceul Teoretic „Ion Creangă” și alți utilizatori din cartier.

Un rol aparte în organizarea serviciului a avut programul estival *Provocarea verii*, care a venit cu un suport de materiale didactice și

literatură cu instrucțiuni ce țin de compartimentul educației artistico-plastice a preșcolarilor și școlărilor mici. În perioada estivală *Provocarea verii*, a înglobat și atelierul de creație *Pălăria curcubeului* la care au participat zilnic câte 12-17 copii.

Am aplicat diverse tehnici de lucru cu hârtia în tehnicile origami, kirigami, quilling. Am pictat prin diferite tehnici: stropire, pată de culoare și tehnica suflării cu paiul. Am modelat din plastilină și lut polymeric. Diversitatea tehnicilor de lucru stimulează curiozitatea copiilor, frecvența lor și înscrierea noilor utilizatori.

În activități, ne-am străduit să ținem cont de cele patru direcții fundamentale: Inspiră, Implică, Împuternicește, Conectează.

1. Am inspirat și continui să inspir dragostea față de carte și de arta plastică.

2. Am implicat și m-am implicat în activități ajutând și încurajând pe fiecare.

3. Am împuternicit, insuflând încredere celui descurajat că îi va reuși și mai bine dacă va depune efort.

4. Am conectat participanții la diferite surse: lectură, experiment, informare și alte modalități.

Cu siguranță pot să spun, că Biblioteca „Al. Donici” *conectează* totalmente fiecare utilizator la cunoaștere prin serviciul *Pălăria curcubeului*.

SERVICIUL „EXPLORĂM APLICAȚII”

Diana ILIEȘ,
șef sector, Filiala N. Titulescu

Pentru că cititorii bibliotecii sunt pasionați de tehnologiile informaționale, pe parcursul anului 2019 ne-am transformat în hub-uri de tehnologii, bazate pe formarea competențelor digitale. Serviciul *Explorăm aplicații* rămâne a fi unul dintre cele mai îndrăgite servicii moderne, având drept scop dezvoltarea abilităților digitale. Utilizatorii au beneficiat de instruiri ce țin de dezvoltarea gândirii logice și creative în cadrul celor mai îndrăgite aplicații: „Reverse”, „Stop Motion Studio”, „Comic Page Creator”, „Voki for Education”, „Toontastic” etc.

Copii au fost învățați să creeze animații în baza propriilor istorii, benzi desenate, personaje care vorbesc, videouri. Un deosebit interes le-a trezit aplicația „Voki for education”, un instrument distractiv care permite utilizatorilor să-și creeze propriul avatar, să realizeze invitații sau anunțuri cât mai creative și inovative. Personajele sunt posibile de personalizat, fundalul și vocea de modificat, ceea ce este un mod excelent de a dezvolta încrederea în vorbirea publică și prezentare pentru lecții. Nu mai puțin interes a avut aplicația „Comic Page Creator”, destinată creării poveștilor în paginile de benzi desenate. Atmosferă de magie a prevalat în cadrul aplicației „Reverse”, ce permite crearea videourilor inverse, iar cu ajutorul aplicației „Emoji avatar creator” au fost create emoji-uri și gif-uri.

Toate aplicațiile învățate sunt utile, atractive, dinamice, variate. Suntem în căutarea noilor aplicații moderne și a noilor grupuri de utilizatori pasionați de explorarea aplicațiilor educaționale.

Impact: 42 instruiri cu 120 participanți.

GALAXIA VEDETELOR MUZICĂ TIPĂRITĂ

Evelina BOCANCEA,
șef serviciu, Secția tehnologia informației

În primăvara anului curent a fost finalizată catalogarea retrospectivă a documentelor de muzică tipărită – un volum mare de lucru destul de specific pe parcursul a cinci ani. Au participat lucrătorii secțiilor „Managementul informațional” și „Tehnologia Informației” și ai filialelor „Tudor Arghezi” și „Mihail Lomonosov”. Lucrul acesta a fost necesar, pentru că fondurile numeroase de muzică tipărită ale bibliotecilor menționate mai sus nu erau reflectate în catalogul electronic al BM. Au fost create aproape 13 000 de descrieri bibliografice pentru catalog, prelucrate mii de exemplare, a fost inclusă descrierea conținutului pentru 50% din surse. Concomitent, a fost elaborat un sistem de vedete tematice împreună cu indicele CZU, în total – 1300.

Sistemul de vedete creat reflectă amplitudine și minuțios componența fondului de muzică tipărită al BM. Împreună cu conținuturile descrise ale publicațiilor el va fi un instrument eficace de căutare și

orientare în resursele notografice. Beneficiarii acestor înregistrări din catalog sunt cei pentru care muzică este specialitate sau pasiune: muzicanți profesioniști și amatori, elevi și studenți ai instituțiilor de învățământ muzical.

Toate vedetele tematice pentru muzică tipărită conțin cuvântul *note*. Sunt patru grupuri de vedete pentru muzică tipărită. Primul grup, cel principal, *Vedete pentru interpretare* – se referă la un instrument sau o voce, diferite combinații de instrumente și voce, coruri cu o variată componență, ansambluri instrumentale sau orchestre. Al doilea grup - *Vedete pentru genuri și stiluri ale muzicii instrumentale (selectiv) și genuri și limba muzicii vocale*. În cel de-al treilea grup de vedete – *Materiale didactice* - denumirea instrumentului studiat este însoțită de sintagme „Ediții pentru studiere” sau „tehnica interpretării”. Al patrulea grup de vedete – *Vedete complementare* – precizează tematica operelor muzicale și componența interpretativă pentru ansambluri instrumentale, vocale etc.

LABORATORUL UNEI MONOGRAFII BIBLIOGRAFICE

Claudia TRICOLICI,
șef serviciu, Secția studii și cercetări

Monografia bibliografică *Nicolae Dabija, cioplitorul de ferestre* reprezintă o estimare a activității poetului, publicistului, eseistului, traducătorului, omului politic Nicolae Dabija.

Conține surse din activitatea academicianului Nicolae Dabija în calitate de poet, publicist, eseist, textier, critic literar, autor de manuale școlare, alcătuitoare de antologii și culegeri, traducător, orator.

Conștientizând faptul că Nicolae Dabija este o personalitate marcantă și cu o activitate bogată, înainte de a începe elaborarea lucrării s-a alcătuit un plan prospect, după care a urmat consultarea surselor bibliografice, culegerea informației și elaborarea publicației bibliografice.

Pentru elaborarea lucrării au fost consultate următoarele surse bibliografice: *Cronica presei RSSM (1960-1998)*, *Bibliografia Națională a Moldovei (1999-2019)*, *Cărțile Moldovei Sovietice (1971-1985)*, *Anul literar*, *Publicațiile periodice ale Moldovei Sovietice*

(1975-1985), *Critica și știința literară* (1971-1985), *Calendar Național*, arhiva Muzeului Național de Literatură „Mihail Kogălniceanu”, cataloagele Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova, Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, catalogul colectiv al consorțiului bibliotecilor universitare din Moldova, lucrările bibliografice elaborate de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, precum și a arhivei personale a scriitorului Nicolae Dabija.

O mare parte din cărți și articole de și despre scriitor (cărți, articole, traduceri ale scriitorului, recenzii la cărțile sale publicate în România, Italia, Franța, Germania, Serbia, Macedonia, Letonia, Albania, Brazilia, SUA etc.) au fost selectate și prezentate personal de Nicolae Dabija.

În perioada elaborării bibliografiei am avut parte de o colaborare frumoasă și prodigioasă cu dl Nicolae Dabija. Scriitorul posedă în arhiva personală majoritatea surselor menționate în lucrare. Datorită arhivei bogate, foarte multe surse au fost studiate de visu.

Lucrarea include 4877 de publicații, din care: 3419 – opera scriitorului, 1458 – referințe critice, portretizări, opinii despre Nicolae Dabija.

CIFRE CU SUFLET. PROVOCAREA CAIE

Natalia CORGHENEA,
șef sector, Centrul Academic Internațional Eminescu

Biblioteca este locul perfect ce oferă răspuns la orice întrebare ce îi macină pe copii, îndeosebi în perioada estivală. Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” prin Programul *Provocarea verii* a schimbat tiparele unei biblioteci.

Scopul pe care ni l-am propus: dezvoltarea competențelor, abilităților de a crea, explora, inova și a capacității de a le aplica în viața de zi cu zi.

Obiective:

1. Transformarea bibliotecii într-un laborator de învățare și explorare.

2. Dezvoltarea competențelor noi la copii într-un format distractiv.

3. Comunicarea și demonstrarea comunității chișinăuiene a importanței și necesității CAIE.

Impact: în 50 de zile, 108 copii prin 181 de activități au citit și au descoperit lucruri noi, utile pentru viață despre: Eminescu, Chișinău, dinozauri, oratorie, sănătate, muzică, natură, artă, pâine etc. Tematicile zilelor au fost concentrate pe dezvoltarea personală a copiilor, pe oferirea competențelor și formarea capacităților de a rezolva în comun sarcinile (formarea spiritului de echipă). Șase bibliotecari și cinci voluntari, cu abnegație și responsabilitate, au provocat copiii să obțină competențe, să-și dezvolte creativitatea învățând prin joc și experimente. Copiii au avut posibilitatea să fie cercetători, magicieni, inventatori, chimiști, scriitori, jucători, călători.

Lecturile, descoperirile și distracțiile au fost așteptate de copii, părinți și bunici cu mult drag. Vizibilitatea pe rețelele sociale – 470 postări, mesajele-testimoniale – 16 scrise și 15 video, prezența pe YouTube – 4, postările pe blog – 11, prezența în mass-media – 2 reportaje la TVRM – toate vorbesc despre febra activităților petrecute la CAIE în perioada estivală. Cele 150 de ore de informații noi și pauze dinamice au fost benefice pentru copii, părinți și bibliotecari.

Cifrele sunt cu suflet. Un rezultat care argumentează că biblioteca noastră este un actor comunitar sigur prin conectarea oamenilor și amplificarea vieții cultural-sociale a chișinăuienilor.

VENI, VIDI, VICI MISINFORMATION LA BIBLIOTECA OVIDIUS

Ana OSTAȘEVȘCHI-URECHE,
șef sector, Filiala „Ovidius”

Proiectul *Veni, vidi, vici misinformation* la Biblioteca „Ovidius” constituie șansa fiecărui cititor de a discerne între adevăr și fals, între informare și dezinformare. Prin intermediul compartimentelor: *Inițiere în Mass-Media; Eu și Informația; Consumul mediatic excesiv – dăunează! New media între oportunitate și pericol! Mass-Media și rolul jurnalistului în promovarea valorilor democratice* utilizatorii și-au dezvoltat gândirea critică, capacitatea de a analiza și sintetiza informația, de a găsi sursele de încredere.

Educația mediatică la bibliotecă e primul pas pe care-l face cititorul pentru a fi informat și a deveni un consumator media conștient și responsabil. Cititorii ovidieni au beneficiat de oportunitatea de a-și forma cultura media, de a fi consumatori de presă avizați, de a analiza știri pas cu pas, ghidați de piramida inversată.

Implicați în realizarea proiectelor de grup și a posterelor, utilizatorii nu doar au expus lucrările în spațiul bibliotecii, ci au transmis și altor cititori informație cu caracter mediatic (evoluția mass-mediei; profilul unei persoane dependente online; pași de urmat în analiza unei informații, știri de prima pagină, jocul „Uite câte știi despre Media!” etc.).

Vizita la Radio Moldova, întâlnirea cu jurnalista Zina Izbaș și difuzarea impresiilor de vacanță și program mediatic la postul de radio a constituit motivația cititorului ovidian de a percepe rolul mass-mediei într-o societate democratică.

Edițiile periodice existente în bibliotecă și multimedia (CD, DVD, e-book etc.) au fost analizate și repartizate în funcție de domeniul pe care-l reprezintă: reviste de tehnologie și știință, reviste pentru copii, reviste de cultură artistică etc.

Prin urmare, la Biblioteca „Ovidius” atât edițiile periodice, cât și alte instrumente media contribuie la informarea veridică a cititorului și dreptul acestuia la opinia publică.

DECORUL PROVOCĂRII

*Lina IFTODI,
șef, Filiala „L. Rebreanu”*

Când am lansat proiectul Provocarea verii la biblioteca noastră, ne-am gândit, înainte de toate, că tot ceea ce facem trebuie să fie atrăgător, în primul rând, pentru copii. Programul a inclus teme utile, plăcute, diverse, scopul fiind sporirea gradului de interactivitate informație-participanți întru stimularea învățării prin intermediul stilurilor perceptive cum ar fi cel vizual și kinestezic. Au fost atinse obiectivele: sporirea interesului pentru lectură, crearea unei atmosfere incitante întru sporirea curiozității participanților și a interacțiunii vizuale și kinestetice în cadrul abordării diverselor tematici.

Expozițiile de carte au constituit diverse aspecte în spațiul bibliotecii. Tematicile ale căror subiecte urmau să fie abordate / dezvoltate, inclusiv: „Pisicile”, „Dinozaurii”, „Albinele”, „Mările și oceanele”, „Floarea-soarelui”, „Planetele” etc., erau reflectate și de diverse elemente decorative adecvate de o relevanță aparte în complementarea conținuturilor expozițiilor respective.

Decorul a fost reprezentat de desene, postere, diagrame, hărți, care ne-au ajutat mult în cadrul procesului de învățare, dar și de anumite elemente întru stimularea sensibilității olfactive, gustative și tactile, care au asigurat interacțiunea kinestezică dintre participanți și subiectul abordat, incitându-le participanților curiozitatea. Copiii au avut ocazia să creeze atmosferă și prin sesiunile foto, inclusiv cu pisicuța cochetă, mumia Tutenstein, clovnul Bobo, cu fan-tome și cu „rama muzicală”; una foarte amuzantă fiind chiar cea referitoare la cursa de cai improvizată. Astfel, am trăit bucuria de a surprinde prin momente unice, cu imagini pline de culoare ce vor rămâne niște amintiri extraordinare și pline de sens.

Am rămas continuu fideli ideii de a atrage atenția și a crea o atmosferă incitantă, plăcută. Bibliotecarii pregăteau decorul, copiii intrau în scenă și interacționau cu acest decor, care le sugera tematica zilei. Suntem convinși că materializarea ideii cu decorul, aplicarea tuturor abilităților noastre întru captarea atenției participanților au contribuit la realizarea cu succes a acestui proiect. Mai mult: copiii au creat o armonie între distracție și cunoștințele asimilate, valorificându-le continuu prin practici, fapt ce a contribuit la sporirea credibilității că biblioteca rămâne cel mai apropiat, accesibil, esențial spațiu al îmbinării plăcutului cu utilul, cunoașterea fiind accentul de bază întru dezvoltarea personalității.

ARTEFACTE – COLECȚIE DE VALOARE A BIBLIOTECII MUNICIPALE

*Ludmila OLEINIC,
șef serviciu, Secția managementul resurselor informaționale*

Colecția Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” făcând parte din patrimoniul național local, constituie peste un milion de documen-

te pe diferite suporturi: cărți, publicații seriale, manuscrise, imagini, documente audio-vizuale, electronice, muzică tipărită, mărci, cărți poștale, tablouri, monede, suvenire etc.

Biblioteca continuă să promoveze o politică de achiziții patrimoniale, ce permite dezvoltarea colecției conform necesităților comunității.

Obiective: diversificarea formatului colecției și sporirea valorii colecției.

Strategiei de dezvoltare a colecției include și necesitatea achiziționării unor tipuri de documente aparte, deosebite, cum ar fi *Artefactele*. La ora actuală Biblioteca Municipală dispune de 1274 exemplare de artefacte, care creează valoare bibliotecii.

JOCURILE reprezintă o valoare adăugată bibliotecii și oferă copiilor posibilitatea de a învăța în afara școlii. Ele sunt grupate în educative, distractive, de societate, logice, constructor, iar în total constituie 723 ex. Acest tip de documente este utilizat în desfășurarea diferitor servicii, programe estivale și de lectură.

FILATELIA reflectă anumite evenimente importante, personalități, arhitectură, istoria Chișinăului, diversificând formatul colecției BM și include: mărci, timbre, cărți poștale.

PINACOTECA include tablouri donate bibliotecilor de la diferiți pictori. Tot aici sunt incluse și fotografiile donate Bibliotecii Centrale: *Ai noștri din Kazakhstan*; *Basarabia istorică* de către Vasile Șoimaru, dr. în economie, fotograf, publicist.

SUVENIRELE includ o serie de obiecte organizate pe subiecte tematice, ce reprezintă date remarcabile din istoria și cultura țării. Ele sunt utilizate în diferite expoziții tematice: Chișinău, Mihai Eminescu.

IMPACT: Artefactele, prin diversitatea lor tematică, au menirea de a informa, educa și documenta. Secția *Managementul Resurselor Informaționale* va monitoriza cu și mai mare responsabilitate utilizarea acestor documente de către filialele BM cu scopul oferirii accesului utilizatorilor la ele.

PROVOC-area CARTEA NOUĂ

Larisa STAVER,
șef serviciu, Secția managementul resurselor informaționale

Programul estival de anvergură *Provocarea verii*, ediția I, a fost atât o provocare pe care am lansat-o pentru cititorii Bibliotecii Municipale, cât și pentru bibliotecari.

Obiectivele pe care Secția managementul resurselor informaționale și le-a propus în cadrul acestui program au fost:

- **Asigurarea** cu resurse informaționale cât mai diversificate pentru implementarea Programului
- **Selectarea** resurselor informaționale necesare în cadrul programului și completarea modulului *List: Provocarea verii* din catalogul electronic;
- **Promovarea** titlurilor selectate și achiziționate pentru desfășurarea cu succes a Programului.

Astfel, Secția managementul resurselor informaționale a achiziționat 220 de titluri noi în 2660 de exemplare, cărți și jocuri, ținând cont în primul rând de resurse STEAM (știință, tehnologii, inginerie, artă, matematică). Însă lista de titluri recomandată pentru acest program a inclus 550 de titluri (10 642 ex.). Am selectat cele mai interesante și atractive cărți care confirmă sloganul: *Citește* (2 851 ex.), *Descoperă* (6 384 ex.), *Creează* (1 407 ex.).

Pentru promovarea resurselor informaționale, Secția managementul resurselor informaționale a creat un album de fotografii cu titlul „Cartea inedită”, unde au fost prezentate, timp de 90 de zile, 90 de resurse noi achiziționate; au fost organizate online 12 expoziții de carte și 22 de postări. Am realizat și videouri (10) adunate în albumul „PROVOCarea CARTE NOUĂ!”, unde s-au promovat resursele informaționale din categoria STEAM.

Toate resursele informaționale achiziționate au contribuit la organizarea în filiale a multiplelor activități, inovative, creative și relaxante. Astfel, am fost UNICI!

DIMENSIUNEA ȘTIINȚIFICĂ A SERVICIULUI БЪЛГАРСКО ОГНИЩЕ (VATRA BULGĂREASCĂ)

Angela OLĂRESCU,
șef, Biblioteca „Hristo Botev”

Biblioteca „Hristo Botev”, specializată și destinată etnicilor bulgari din Chișinău, are o misiune specială – de a deveni unul din pilonii susținerii bulgaristicii științifice din Republica Moldova. Ne bucură faptul că, prin activitatea noastră prodigioasă, am atins acest scop. Aceasta se datorează în primul rând Serviciului *Българско огнище (Vatra bulgărească)*, care funcționează din anul 2017.

Principalul obiectiv al Serviciului constă în promovarea istoriei și culturii bulgarilor din Republica Moldova. Dimensiunea științifică a Serviciului *Българско огнище* include elaborarea unor noi studii bibliografico-științifice. Exemplu poate servi volumul cu un conținut biobibliografic, dedicat bulgarului basarabean, poetului și jurnalistului Gheorghe Barbarov „*Am ce pierde – trăiesc!*”.

În cadrul Serviciului *Българско огнище* biblioteca organizează și desfășoară conferințe științifice în colaborare cu instituții non-guvernamentale și academice cum ar fi: Societatea Științifică a Bulgaristilor din Republica Moldova, Societatea bulgară „Văzrajdane”, Academia de Științe a Moldovei; Institutul Patrimoniului Cultural al Ministerului Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova. Președintele și vicepreședintele Societății Științifice a Bulgaristilor, doctorul habilitat în istorie, Nicolai Cervencov, doctorul în istorie, Ivan Duminica și președintele Societății bulgare „Văzrajdane”, doctorul în istorie, Ivan Zabunov sunt inițiatorii desfășurării conferințelor științifice în incinta Bibliotecii „Hristo Botev”.

Biblioteca a dezvoltat parteneriate cu cercetători științifici de la Academia de Științe a Moldovei. În același timp, începând din anul 2018, angajații noștri permanent sunt invitați să participe cu materiale, comunicări la conferințe științifice internaționale anuale ale Institutului Patrimoniului Cultural, în cadrul căruia activează „Grupul Etnologia bulgarilor”.

Organizăm, în medie, patru conferințe științifice pe an. Angajații bibliotecii, împreună cu partenerii de activitate științifică, scriu

și publică articole în reviste de specialitate importante. Pe parcursul ultimilor trei ani, Biblioteca „Hristo Botev” a devenit unul din centrele de cercetare în domeniul bulgaristicii din Republica Moldova.

NOTA LUDICĂ ÎN SERVICIILE BIBLIOTECII „TÂRGOVIȘTE”

Marta MOISEEV,
șef serviciu, Filiala „Târgoviște”;

Natalia CĂRUNTU,
șef sector, Filiala „Târgoviște”

Aranjarea altfel a spațiului, combinarea inedită a culorilor, organizarea neordinară a expozițiilor de carte, expunerea artefactelor, „primenirea” la sezon a emblematicii cortine, conferă un spirit ludic și conturează nota teatrală a Bibliotecii „Târgoviște”. Elementul jocului îl găsim în toate serviciile acestei filiale. Enumerăm aici, *Ecolectura*, Teatrul de păpuși *Bibliopicii*, *Învățăm să creăm povești digitale*, *Meșterița*, *Micii europeni*, *TabCreativ*, *Povestea de seară pe Facebook*.

În cazul serviciului *Ecolectură* ne asumăm responsabilitatea de a crea un cadru relevant cărții care este pusă în discuție la unul dintre atelierele literare.

Workshop-urile *Exerciții de plasticitate a mâinilor*, *Exerciții de sincronizare*, *Conducerea păpușii*, *Conducerea păpușii respectând caracterul personajului*, *Păpușa sunt eu!* *Exerciții de dicție* sunt jocuri ale învățării, așa deprindem dibăcia mânăuirii unei marionete. Toate păpușile Teatrului *Bibliopicii* sunt creații handmade. Am început printr-un joc creând prima păpușă „ia să văd ce va ieși?”. Am izbutit, am continuat, a urmat a doua, a treia, mai multe. Astăzi, avem o colecție întregă de păpuși.

Meșterița dezvoltă abilități practice. Parcă ne-am juca de-a croitorașii, de-a păpușarii, de-a creatorii de suveniruri, și în urma acestor activități ludice rezultă adevărate *opere de artă*.

Serviciul *Învățăm să creăm povești digitale* este un joc de-a regizorul și scenaristul. Familiarizați cu programul de creare și editare video Windows Live Movie Maker și cu programul de înregistrări audio Audacity, fiecare poate să-și spună povestea, să devină vedetă peste noapte.

Micii europeni însușesc de manieră ludică informațiile noi. Universul Europei este descoperit într-un mod interactiv, prin organizarea jocurilor de creativitate: *Cel mai bun ghid turistic*, *Cel mai frumos drapel* etc.

Spațiul Copii este transformat în fiecare lună în studioul de filmare a poveștilor teatralizate. Este un joc, doar că e unul cu produse majore, elaborăm *povestea de seară* pe care o plasăm pe *Facebook*.

Nota teatrală și elementul ludic din spațiile și serviciile bibliotecii sunt o modalitate de a servi comunitatea altfel.

TABLETA – INSTRUMENT MULTIFUNCȚIONAL ÎN BIBLIOTECILE PENTRU COPII

Ludmila ODOBESCU,
șef, Filiala M. Drăgan

Tableta permite bibliotecilor să meargă în pas cu tehnologiile moderne. Ele oferă o mulțime de avantaje și se folosesc la orice activitate, dezvăluind copiilor și părinților potențialul lor educativ și formativ. Tabletele fac biblioteca mai atractivă și mai dinamică, permit implementarea și diversificarea serviciilor moderne de bibliotecă. Orice activitate tradițională poate fi modernizată prin utilizarea tabletei sau a calculatorului.

Avantajele utilizării tabletei în bibliotecile pentru copii:

- Posibilitatea de a oferi servicii moderne de bibliotecă;
- Orice atelier de creație devine mai atrăgător cu utilizarea tabletei, Google Play ne oferă o mulțime de aplicații Origami, aplicații cu idei pentru ateliere și filmulețe pe Youtube care ne prezintă procesul de lucru în detalii;
- Oră de lectură – aplicațiile cu povești de ascultat, de citit, de învățat împreună cu lectura cărților tradiționale, fiind mobilă, o putem lua cu noi la grădiniță, școală sau în curte;
- Aplicații de colorat – dezvoltă creativitatea, spiritul de observație și nu e o problemă dacă nu mai avem în bibliotecă foi și creioane;
- Ajutor pentru teme pentru acasă – Google ca motor de căutare, Dex online, Translate;

- Aplicații cu joc de dame, șah, sudoku, puzzle – dezvoltă logica, memoria, capacitatea de gândire și copiii nu au timp de plictiseală;
- Aplicații din diferite domenii: matematică, geografie, istorie, limbă română, limbi străine – permit copiilor să învețe interactiv, ușurel și distractiv;
- Tableta ne oferă aplicații ce permit descărcarea sau cititul online a cărților și edițiilor periodice;
- Ascultăm muzică, comunicăm prin intermediul rețelelor sociale, fotografiem, filmăm, creăm filmulețe și benzi desenate.

Scopul principal al bibliotecarilor este să demonstreze că tableta este un instrument multifuncțional pentru dezvoltare personală, nu o jucărie electronică!

PROVOCAREA VERII LA CNEPB

*Eugenia BUTNARU, șef serviciu,
Centrul Național de Excelență pentru Bibliotecari*

Valoarea ideilor inovatoare este direct proporțională cu dorința celor care își propun să facă ideea să meargă. Printre aceștia a fost și echipa Centrului Național de Excelență. CNEPB s-a implicat cu toată capacitatea profesională, dar și umană, și cu dorința de a fi parte a unei aventuri cognitive de anvergură lansată de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”.

Participarea CNEPB a fost solicitată chiar de la început, până la lansarea proiectului *Provocarea verii* – a fost prima cooptată de Provocare. Astfel, a fost implicată în elaborarea și maketarea Ghidului și a Jurnalului „Provocarea verii”. Apoi la toate trei ateliere pre-lansare, la elaborarea Curriculei-Agende pentru provocare.

Se spune despre provocări că ele apar câte o dată fără anunț, din afară... așa a fost cu Provocarea CNEPB – nu a fost programată în planul pentru 2019, dar aderarea / implicarea CNEBP a sporit încrederea bibliotecarilor în capacitatea formativă și imaginea în mentalul social (implicarea a avut și scop de promovare instituțională).

Echipa CNEPB, implicându-se, a simțit puterea programului altfel, l-a perceput și a devenit mai mult decât o simplă participare,

mai mult decât respectarea unui angajament – a devenit ceva personal pentru fiecare membru al echipei.

Rezultate:

Activitate pre-lansare *Provocarea verii*:

Maketarea *Ghidului metodologic pentru bibliotecari* – 40 pagini;

Maketarea *Ghidului Exploratorului* – 100 pagini, ajuns *Jurnalul participantului*;

Colaborare la instruirile de elaborare a *Agendei Provocarea verii* – trei ateliere (40 bibliotecari)

Activitate în procesul desfășurării *Provocării verii*:

Ateliere la Biblioteca Centrală (4), Adam Mickiewicz (2);

Ateliere cu formatori invitați: Oxana Andreev, Liliana Juc, Diana Drozdovschi, Diana Ilieș, Tatiana Iovu, Margarita Ursu, Doina Vicol (18).

Activitate post eveniment *Provocarea verii*:

Maketarea volumului *Ziuarul provocării verii* (autori L. Kulikovski, E. Taragan);

Filmarea videourilor, interviurilor cu eroii *Provocării*;

Ajutor instructiv și tehnic la elaborarea posterelor pentru Conferința poster.

CNEPB, așa cum au recunoscut bibliotecarii trecuți prin cursuri, e o fabrică de competențe și și-a onorat titulatura și în programul *Provocarea verii*. A asigurat procesul formativ pe tematica componentelor Programului prin formatorii BM și invitați; a realizat instruirii la cererea filialelor; instruirii la subiecte noi, instruirii pentru forme și metode inovative de prezentare, promovare, de dezvoltare a creativității.

BIBLIOTECA CENTRALĂ – BIBLIOTECĂ INTERACTIVĂ

Nadejda MĂȘCĂUȚANU,
șef serviciu, Biblioteca Centrală

Biblioteca este instituția de informare și socializare care asigură furnizarea resurselor infodocumentare către publicul larg. Serviciile bibliotecii sunt oferite utilizatorilor în mod egal, indiferent de vârstă, sex, rasă, religie, naționalitate, limbă sau statut social.

Biblioteca Centrală are ca scop realizarea unui impact informativ-cultural eficient prin respectarea unor obiective precum: accesibilitate, diversitate și calitate.

În perioada ianuarie – septembrie 2019, Biblioteca Centrală a fost vizitată de peste 80 de mii de utilizatori, care au beneficiat de serviciile bibliotecii și care au participat la diverse evenimente care s-au desfășurat aici.

Biblioteca a participat în cadrul programelor și proiectelor organizate la nivel de rețea: *Bătălia cărților*, *Chișinăul citește*, *Provocarea verii*, *Caravana roboștilor*, *Împreună cu bunicii*, *101 Basme Românești scrise de copii*.

Pe parcursul perioadei de referință la Biblioteca Centrală au avut loc 42 de activități științifice (conferințe, mese rotunde, simpozioane, lecții publice), la care au participat 1405 persoane. În cadrul activităților culturale (întâlniri cu personalități, lansări de publicații, lecturi publice, concursuri de erudiție, cinacluri, cluburi etc.), 409 la număr, dintre care expoziții de pictură și fotografii au fost 7, au participat 7 857 utilizatori.

Biblioteca Centrală livrează cinci servicii, două în domeniul IT (Robotica și ProMediulVirtual), două de recreere (EtnoBiblioteca și Regatul Bibliojocuri) și unul de educare (Diabetul Juvenil), la care participă diferite categorii de vârstă. Au fost livrate în total 124 ore de instruire de care au beneficiat 1120 de participanți.

O mare parte din utilizatori folosesc spațiul bibliotecii în scop de recreere, de studiu și de lucru la calculator în Laboratorul IT. Tot aici ei sunt familiarizați cu modalitățile și tipurile de căutare în catalogul electronic **opac.hasdeu.md**, dar și cu bazele de date la care biblioteca este abonată.

Așteptăm cu drag utilizatori noi, care vor beneficia de resursele și serviciile Bibliotecii Centrale.

